

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 49 (1049) • Четвер, 16 березня 1995 року • Ціна договірної

Україна готова до підписання угод з Росією, —

заявив у Києві 15 березня на прес-конференції Президент України Леонід Кучма

Для того, щоб це сталося, зазначив він, «потрібна політична воля з російського боку».

За словами Л. Кучми, окрім «конкретного питання флоту», в україно-російських відносинах «немає проблем, які заважали б зустрічі й підписанню документів».

Президент сказав, що під час зустрічі з російським прем'єром у Копенгагені «не стави йому запитання, коли буде зустріч з Президентом Єльциним». «І ніколи не буду його ставити», — підкреслив Л. Кучма, нагадавши, що строки зустрічі раніше неодноразово переносилися.

Говорячи про російський варіант проекту декларації з питання Чорноморського флоту, Л. Кучма наголосив, що «у першому її варіанті практично не порушувалися конкретні питання». Він заявив, що є прихильником «якнайвищого й конкретного розв'язання проблеми флоту».

Президент України не відповів на питання, чи прийме він відставку командуючого ВМС України Володимира Безкорованого. За його словами, він дізнався про рапорт адмірала «тільки сьогодні вранці».

Докладніше про прес-конференцію читайте у наступному номері.

Попри все, уряд працює

Після двох прес-конференцій, проведених віцепрем'єрами уряду Автономної Республіки Крим Андрієм Сенченком і Аркадієм Демиденком, з журналістами зустрівся прем'єр-міністр автономії Анатолій Франчук.

(Закінчення на 2-й стор.)

Гість з Вірменії

З офіційним урядовим візитом у Києві перебуває Голова Верховної Ради Вірменії Бабкен Гургенович Аракцян. Метою цього візиту стало поліпшення взаємодій між парламентами Вірменії і України та підписання договору про подальше співробітництво. Бабкен Аракцян зустріне з Головою Верховної Ради О. Морозом, Президентом Л. Кучмою та виконавцем обов'язки Прем'єр-міністра С. Марчуком. Планована також зустріч із представниками вірменської діаспори в Україні та виступ в Інституті міжнародних відносин.

Держава і право (6 — 12 стор.)

У цьому розділі газети сьогодні вміщено Закони України:

- Про екологічну експертизу.
- Про статус гірських населених пунктів в Україні.
- Про внесення змін до законодавчих актів щодо штрафів.
- Про заходи протидії незаконному обігові наркотичних засобів та психотропних речовин.

Енергоносії та

Так вже повелося: одні носять, інші просять, а потім міняються ролями — ті, що носять, теж щось просять — як компенсацію за принесене. Ось стало відомо, що російський «Газпром» до нас проситься: хоча бути учасником приватизації українських підприємств. «Газпром» нібито навіть назвав ті підприємства: Нікопольський завод феросплавів, Вінницький хімікомбінат, Одеський припортовий завод, Миколаївський глиноземний завод та деякі інші — всього 15 об'єктів, переважно рентабельних та добре оснащених. «Газпром» претендує на 35 — 50 відсотків статутного фонду кожного з цих підприємств. І все це — за рахунок погашення частини заборгованості за поставки газу в Україну. Наш борг — 1500 млн. доларів (без пені за торішні прострочені платежі). Що ж, хто винен — платити. Втім, оці бабусі з колгоспу «Маяк» на Сумщині — нікому нічого не винні, їм просто потрібен балон газу. Але то вже інша історія, суто внутрішня...

енергопросії

Тим часом

Народний депутат, радник Президента України Ю. Іоффе заявив, що має дані про махінації українських нафтовласників, котрі привисоїли близько 1 млрд. доларів шляхом перепродажу за кордон нафти, отриманої з Росії за міждержавним договором. Про це повідомляло агентство «Інтерфакс-Україна».

Наші танки на «Айдекс-95»

У третій декаді березня в Об'єднаних Арабських Еміратах відбулася міжнародна виставка озброєнь «Айдекс-95». У ній візьмуть участь близько 50 підприємств ВПК України. Буде продемонстровано двісті зразків військової техніки, амуніції та іншої спецпродукції військового призначення. Серед експонатів на Близький Схід буде доставлено й два танки виробництва харківського об'єднання «Завод імені Малишева».

Т-72 і Т-84 відрізняються від попередніх машин харківського виробництва передовим тим, що їх складено із комплектувальних, майже повністю виготовлених на підприємствах оборонного комплексу України. Крім того, вони оснащені потужними дизельними двигунами, придатними для використання в районах з жарким кліматом, в умовах пустелі. Нові українські танки переважають зарубіжні аналоги за деякими параметрами.

Чорноморське співробітництво міцніє

Учора в Києві розпочалося IV засідання Комітету у справах економіки, торгівлі, технологій та навколишнього середовища Парламентської Асамблеї Чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС). В його роботі беруть участь представники Азербайджану, Албанії, Болгарії, Вірменії, Грузії, Молдови, Росії, Румунії, України, а також Греції (як спостерігачі). На відкритті зібрання виступив перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко.

У номер

У рамках міжпарламентської угоди

Протягом чотирьох днів в Україні з робочим візитом перебувала делегація Державних Зборів Угорщини. Члени делегації мали бесіди з членами постійних комісій Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД, з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села, з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин. Представники Угорщини також зустрілися з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

Цей візит, як сказав під час прес-конференції керівник делегації народний депутат, голова Відділення угорсько-українського товариства, міжпарламентського союзу Державних Зборів Угорщини Андраш Чіка, проходив у рамках міжпарламентської угоди, підписаної минулого року в Будапешті, яка має сприяти розширенню співробітництва між парламентами двох країн.

Про свої враження від зустрічі в Україні та бачення подальшого співробітництва поділилися радник Голови Державних Зборів Угорщини доктор Янош Кенде та головний радник з міжнародних питань секретаріату Державних Зборів доктор Ласло Ковач.

Учора делегація Державних Зборів Угорщини відбула на батьківщину.

Атомники можуть працювати спокійно

Відвідини Чорнобильської атомної електростанції Президент України Леонід Кучма розпочав з огляду роботи енергоблоків і цита управління блоком № 3. Він докладно цікавився умовами праці на АЕС, організацією системи безпеки. Відповідаючи на запитання атомників, які можуть вони працювати, не боячись закриття АЕС, яке чекає на них майбутнє, Леонід Кучма заявив, що вони можуть працювати спокійно. Думає цими діями підписати Указ про створення тут міжнародного центру, який займатиметься вивченням гіркого досвіду Чорнобиля. Необхідно вивчити його і зрозуміти все, щоб трагедія ніколи не повторилася.

Проблеми, пов'язані з подальшою роботою ЧАЕС, були обговорені на зустрічі Президента України з керівним апаратом ЧАЕС, в якому брали участь віце-прем'єр-міністр Анатолій Дюба, секретар Ради національної безпеки при Президенті України Володимир Горбулін, керівники провідних міністерств і відомств України, війсь.

Цього ж дня Президент України відвідав об'єкти соціальної і культурної сфери міста атомників Славутича.

Форум для нових чвіс

14 березня відбулася презентація Співки «Аграрії України за реформу», керівником Ради як і перший заступник глави українського парламенту народні держави Олександр Ткаченко. Ця новаторська структура охоплює широкий спектр організацій агропромислового комплексу, і, на думку-президента Ліг підприємців АПК Леоніда Козаченка, стане своєрідним форумом для обміну досвідом, досягнення компромісів і пошуку шляхів реформування сільськогосподарства України в умовах радикальних економічних перетворень.

Попри все, уряд працює

(Початок на 1-й стор.)

Він поінформував представників ЗМІ про те, що за п'ять місяців своєї діяльності уряд встиг зробити чимало. Зокрема, успішно вирішується проблема питної води. Проведено десять свердловин, прокладаються водоводи до Бачисарів, Севастополя, Ягті. Тож до початку курортного сезону південне узбережжя України матиме необхідну кількість води. До того ж, цього року на прохання уряду автономії, майже на місяць раніше встановленого строку на півночі надійде підпорядкована вода. Це станеться 17 березня. Вода заповнить найбільше в Криму Міжгір'є водосховище (54 млн. куб. м), а також Аянське, Зуйське.

Франчук також повідомив, що в лютому і березні вдалося на більш ніж двох третинах площ посіяти ранні культи. Тільки не розподіються, сімю мільон буде завершити за тиждень.

Щодо вибору для дерев'яних квартир віце-прем'єра Аркадія Демиденка, всьогорішнього вимог до уряду піти у відставку, то, за словами Франчука, це — «сприямовий спосіб дестабілізувати ситуацію в Криму в найважчий момент, коли день готує місяць». Прем'єр-міністр заявив, що ВР Криму треба подумати про перепідпорядкування Фонду державного майна уряду.

У комісіях Верховної Ради

Якщо ми говоримо про армію, нею треба займатися

Комісія ВР України з питань оборони і державної безпеки вчора привітала робочий день розгляду проекту державного бюджету. «Де взяти гроші на армію?» — це запитання було лейтмотивом більшості виступів народних депутатів.

Справді, заступник міністра оборони І. Біжан, який виступив з доповіддю, сказав, що для залучення елементарної життєвостійкості армії Збройним Силом України потрібен 141 трильйон крб. Президент виставив конкретну цифру бюджету — 107 трильйонів. Комісія з питань бюджету ВР скоригувала, у свою чергу, ці видатки до 92 трильйонів.

Члени комісії, ретельно аналізуючи кожну статтю видатків, вимагали від міністерства оборони жорстко економити виділені кошти, не допускати розбазарювання військового майна. В той же час констатували, якщо ми хочемо мати нормальну, безсудетну армію, треба все-таки дати їй хоч мінімальні засоби для існування.

Вони зажадали сфери економіки шукати можливості, щоб заробити гроші власними силами, контролювати комерційні структури, які діють на базі армії.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Парламентська хроніка

Відповідальним завданням також потрібна пристрась

ОБГОВОРЕННЯ орієнтовано переліку питань на тиждень депутатів традиційно розпочали з політичного розминки. Тим більше, що від час переїзду в пленарні засідання відбулися нові, які дали підстави акцентувати політичний аспект і зійти, і, напевно, — черговий з'їзд українських комуністів, присутність та виступ на з'їзді Голови Верховної Ради Олександра Мороза.

Пристрасні заклики представників партії і рухів до колег-депутатів з протилежних таборів прийняли мітингові пристрасі і виступили за відповідальні завдання зграювачу перетворитися на тривале протистояння. Проте ближче до перерви наш політично строкатий парламент так прислухався до самого себе і приступив до обговорення цих самих відповідальних завдань. До кінця засідання депутати попрацювали з похвалою продуктивністю, розглянувши всі заплановані на цей день питання. В основному це законопроекти змін і доповнень до вже прийнятих ра-

Денне засідання 14 березня

ніше законодавчих актів — «Про аудиторську діяльність», «Про оренду майна на державних підприємств і організацій та інші».

Парламент також обговорив проект Закону «Про ратифікацію угоди «Про загальні умови і механізми підтримки розвитку виробничої кооперації, підприємств і галузей державно-успадкових СНД» та уточнення до раніше прийнятих змін до постанови Верховної Ради України «Про старт підготовки та створення сприятливих економічних умов для проведення весняно-польових робіт у 1995 році».

Найбільшу увагу депутатів викликав проект Закону «Про внесення змін і доповнень до Закону «Про Службу безпеки України». З дня прийняття самого законодавчого акту минуло майже три роки, аналіз практики його застосування показав, що деякі норми не узгоджуються з іншими законами держави. Крім того в системі самої Служби безпеки проведено певні структурні зміни, що також має відобразитися в

законі. Проект передбачає і чіткіше врегулювати деякі питання соціально-правового захисту співробітників Служби, в тому числі щодо виплат і компенсацій у разі їхньої смерті або каліцтва.

Законопроект викликав багато запитань та пропозицій. Тому, приймаючи його у першому читанні, парламентарії доручили Комісії з питань оборони та державної безпеки доопрацювати цей важливий документ з урахуванням тих слушних пропозицій, які пролунали цього дня у сесійному залі.

На завершення засідання депутати дружно схвалили зміни до Закону «Про міліцію» в частині, де йдеться про підвищення гарантій особистої безпеки працівників правоохоронних органів.

15 березня депутати працювали в комісіях над вивченням проекту Закону «Про державний бюджет на 1995 рік». Стане предметом обговорення на сесійному засіданні комісії Верховної Ради.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Схаменімість, поки не пізно

Коментар депутата

втручатися в дії виконавчої влади, але ж весна не терпить, бо коли, не дай Боже, не закладемо новий урожай, люди не будуть питати, хто і наскільки винний у цьому.

Ось тому сьогодні прийнято компроміс, думаю, розумне рішення про те, щоб аграрна Комісія разом із банківською розв'язали блок питань, пов'язаних із фінансовим забезпеченням весняних польових робіт. Це стосується, скажімо, погашення заборгованості тим товаровиробникам, які не можуть це зробити самі з незалежних від них причин. А таких — тисячі. Во влітку вони змушені були продати зерно по 30–35 доларів за тону, а сьогодні ті, хто купили його, збувають по 110–112 доларів.

Я вважаю, що відносно сільськогосподарства і досі діє правовий, як то кажуть, «бездарел». Село і досі сплатує шалені податки, чого не скажеш про комерційні структури, котрі навчилися спиртно ухилятися від них. За даними статуправління, тільки в Херсонській області діє понад 14 посередницьких структур, що стоять між се-

дом і містом. І живуться їм незрівнянно краще, ніж самим виробникам.

Мені оце зателефонували з села Нижні Торіаї і кажуть, що нині неоподаткований мінімум становить 1 мільйон 400 тисяч карбованців, а працівники радгоспу «Хлібороб» заробляють за місяць менше цієї межі. Таким чином до бюджету сільської Ради нічого не надходить. З чого тоді платити зарплату пиль вчителів, лікарів, пенсію пенсіонерів?

Годі сьогодні молитися на ринок, який в наших умовах перетворився на безладдя і безконтрольність. Пора зайнятися наведенням порядку, контролювати ціни, забезпечувати людям хоча б мінімум для виживання. Село сьогодні може прожити без допомоги держави. Але годі їй держави не матиме хіба. Хіба ж можна, значить, це, сидіти склавши руки?

Ми шукали сьогодні шляхи, як реально виконати попередню Постанову, оскільки, як уже говорилося, обставини не більше ускладнилися. І, думаю, знайшли. Хоч і матимемо серйозні втрати врожаю через відсутність інтересу та волі до організації виробництва на селі з боку уряду, все-таки доробимо головного — посіємо, дамо людям хліб. А це — найголовніше.

Є ще порох у порохівницях!

Створено оргкомітет для проведення установчих зборів Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради

Відбулося засідання ініціативної групи по заснуванню Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради, на якому було створено оргкомітет для проведення установчих зборів Асоціації.

До оргкомітету ввійшли: А. Баладюк, О. Барабаш, Л. Білий, І. Бойко, В. Гайовий, Ю. Гнаткевич, Я. Зайко, П. Кислий, Е. Новиківський, В. Петренко, С. Правденко, А. Ткачук.

Заява про заснування Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради

Верховна Рада XII скликання, яка була обрана на перших в Україні альтернативних виборах 1990 року, 16 липня 1990 року прийняла Декларацію про державний суверенітет України, а 24 серпня 1991 року проголосила створення незалежної держави — України.

Протягом 1990–1994 років Верховна Рада України XII скликання заклала законодавчу базу української державності, створила основи для побудови демократичного суспільства. Вперше за часів нової української історії закон України почали творитися в Україні, вперше ці закони почали створювати українські парламентарії, які й самі були першими парламентаріями незалежної України.

У 1994 році було обрано нову Верховну Раду України, яка має продовжити будівництво незалежної демократичної, процвітаючої держави. Це важка, але викраї необхідна і почесна праця. Безцінний парламентський досвід, що набувається під час роботи депутатом, неодмінно має бути збережений і ефективно використаний. Демократичні процедури передбачають оновлення депутатського корпусу через вибори, на зміну одним депутатам приходять інші.

Прагнучи закласти основи спадковості депутатських традицій, створити умови ефективного використан-

ня інтелектуального потенціалу колишніх народних депутатів України, ми, народні депутати Верховної Ради України XII скликання, заявляємо про намір створити незалежну громадську організацію — Асоціацію народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради і закликаємо колишніх народних депутатів України, що поділяють мету організації вступати до Асоціації.

Ми звертаємося до поважних народних депутатів України, Президента України, Кабінету міністрів України, політичних партій та організацій з пропозицією найтіснішої співпраці задля прогресу Української держави та процвітання її народу.

Ініціативна група з створення Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради:

Н. Баладюк, О. Барабаш, Л. Білий, І. Бойко, В. Гайовий, Ю. Гнаткевич, О. Гудима, Я. Зайко, В. Зайков, О. Костюк, П. Кислий, Е. Новиківський, В. Петренко, А. Сухоруков, А. Ткачук, В. Усатенко.

Київ. Березень 1995 року.

Пишемо нову Конституцію України

ОСНОВНИЙ ЗАКОН УСІХ ПРИМИРИТЬ

УКРАЇНА фактично єдина із держав СНД, що досі не спромоглася прийняти нову Конституцію. Це чи не найголовніший прорахунок колишнього політичного керівництва — як законодавчої, так і виконавчої влади, які майже на фініші конституційного процесу практично зупинили його і зайняли перетягування канату навколо так званого закону про владу. На жаль, це приває й нині.

Відсутність Основного Закону держави, який мав би відповідати реаліям, стримує проведення політичних і економічних реформ, не сприяє політичній стабілізації і суспільстві, не додає авторитету Україні у світі.

Проект Конституції, підготовлений ХДПУ, офіційно внесений у поряток законодавчої ініціативи до Верховної Ради України.

У порівнянні з іншими подібними проектами цей проект є концептуально новим у багатьох суттєвих параметрах. Це, якщо сказати дуже загальною, стосується і закладеної в ньому президентської форми правління державою, і структури парламенту та особливо його двопалатної системи та структури державної виконавчої влади, її організації в центрі і на місцях, і особливостей побудови місцевої судової системи, і організації муніципального самоврядування, і концептуально нової виборчої системи, і, нарешті, що надзвичайно важливо, місця церкви в житті суспільства і держави — церкви та християнської церкви.

1. Щодо основних засад Української держави, передбачених проектом, то варто звернути увагу на такі суттєві положення:

1). Україна закріплюється як незалежна демократична правова держава, утворена на основі суверенного самовизначення української нації.

2). Українську націю як політичний інститут складають всі громадяни України незалежно від їхнього етнічного походження.

3). Уся повнота влади в Україні належить народowi і здійснюється в підпорядкуванні до законодавчої, виконавчої і судової. Конституційне визнання і державну підтримку має широке місце самоврядування.

Конституція гарантує вільну і рівноправну діяльність релігійних організацій і конфесій, інших гуманістичних віросповідань. Це відповідає і світовому досвіду.

4). Україна проголошується суверенною державою, яка базується на засадах соціальної справедливості, соціально-орієнтованої економіки і соціального партнерства. Що у зв'язку з цим особливо важливо — має бути забезпечено справедливе співвідношення між працею і капіталом та гарантована соціальна функція власності. Це на конституційному рівні зобов'язує державу виправдовувати ефективну соціальну політику.

5). Україна закріплюється як світська держава, в якій церква відокремлена від держави.

Водночас християнська церква визнається національною. І це не суперечить ні першій тезі, ні тому, що в Україні є і інші віросповідання. По-перше, «національна» зовсім не означає державна. По-друге, українська нація (як етнос), така ж, як і інші народи, має свій історичний свій більшість є християнською. По-третє, Конституція гарантує вільну і рівноправну діяльність релігійних організацій і конфесій, інших гуманістичних віросповідань. Це відповідає і світовому досвіду. Так, у Данській

ХРИСТИЯНСЬКІ ДЕМОКРАТИ ПРОПОНУЮТЬ СВІЙ ПРОЕКТ

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ.

Конституції від 5 червня 1953 року у ч.4 записано, що «Святецька Церква є національно-даною данською Церквою і перебуває на утриманні держави».

6). У проекті Конституції проголошується пріоритет прав і свобод людини. Її життя, честь і гідність визнаються найвищою соціальною цінністю. Це засадне положення чітко проведення через усі конституційні норми.

7). За проектом, основною вільною сферою розвитку України є політична і економічна багатоманітність та принципи гуманістичної християнської моралі, які є загальнолюдськими.

8). У проекті закріплюється беззастрешний принцип єдиного українського громадянства, який дотримується у своїй практиці. Це стосується і єдиної державної мови, якою закріплюється українська мова, що відповідає й унітарності держави, і суверенному праву на це народу, ім'я якого носить наша держава. Більше того, щоб запобігти штучному проголошенню нової, «офіційної мови» «державна мова», намагаючись надати статусу офіційної іншим мовам, — у проекті записано, що «офіційною державною мовою є українська мова».

Поряд з цим, Конституція гарантує вільний мовний розвиток всіх національних меншин та свободу мовного спілкування.

9). Крім традиційного визнання державності символів (герба, прапора і гімну), у проекті передбачається закріплення на конституційному рівні державний девіз України: «Воля. Рівноправність. Злагода».

10). І, нарешті, в основних засадах Української держави визначається, що вона дотримується загальнолюдських норм міжнародного права, прагне до співпраці зі світовим співтовариством, є миролюбною державою, яка відмовляється від війни як засобу розв'язання міжнародних конфліктів.

До речі, останнє положення проголошується на рівні Конституції вище у світовій практиці і слугувати добрим прикладом для інших держав.

П. Суть виборчої системи, закладена проектом Конституції, полягає в тому, що вибори до парламенту, до інших представницьких органів державної влади і самоврядування мають проводитися за змішаною системою, яка гарантує як мажоритарне представництво, так і пропорційне представництво політичних партій і голосування за партійними списками.

Для захисту виборчих прав громадян контроль за належним проведенням виборів і оголошенням їх результатів покладается на Верховний Суд України.

III. Одним із центральних є розділ проекту, присвячений особливостям прав, свобод і обов'язків громадян. Конституційна основа цього розділу ґрунтується на тому, що права і свободи людини є природними, невідчужуваними і непорушними, що усі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності і правах.

Василь КОСТИЦЬКИЙ.

У проект, зокрема, закладаються надійні гарантії прав найбільш уразливих верств населення на працю, соціальний захист, охорону здоров'я, одержання житла тощо.

ОДНІЄЮ із гарантій зазначених прав є право кожного на конституційно-рівний захист себе, своєї родини та власності з гарантією придбання у певному порядку особистої зброї.

Гарантується також охорона життя, недоторканість приватного життя, в тому числі приватних мешкань і володінь, захист законом і державою гідності, честі і доброго імені людини. Особиста недоторканість і свобода проголошуються священними і непорушними. Однею із гарантій зазначених прав вноситься на конституційному рівні передбачення права кожного на збройний захист себе, своєї родини та власності з гарантією придбання у певному порядку особистої зброї.

У проекті Конституції закріплюються і конкретизуються й інші важливі права і свободи, передбачені загальною декларативною прав людини та іншими міжнародними актами.

IV. За проектом законодавчу владу уособлюють і здійснюють Національні Збори України, які складаються із двох Палат — Палати депутатів і Сенату. Умовно Сенат є вищою, а Палата депутатів — нижчою палатою.

Кожна із палат має відповідну структуру і повноваження.

Як правило, палати працюють окремо і лише для ухвалення особливо важливих рішень збираються на спільні засідання.

За проектом Конституції Палата депутатів складається із 303 депутатів, які обираються по єдиному загальноукраїнському багатомандатному виборчому округу за пропорційною системою згідно з партійними списками. 150 депутатів обираються по одномандатних виборчих округах за мажоритарно-системою відносної більшості. Місія 3 депутатів передбачається для представників кримськотатарського народу, які обираються у порядку, визначеному самим кримськотатарським народом. Але це зовсім не означає, що громадяни України кримськотатарського походження, як і всі інші громадяни, не можуть бути обрані до обох палат і на загальних підставах.

Депутатом може бути громадянин України, який постійно мешкає в Україні протягом останніх 5 років.

Сенат формуються на основі рівного представництва земель (областей) і столиці — по 3 сенатори, які обираються безпосередньо населенням за мажоритарною системою відносної більшості по багатомандатних виборчих окр-

Віктор ШИШКІН.

гах терміном на 6 років. Через кожні 3 роки передбачається поновлення половини складу Сенату.

Сенатором може бути громадянин України, не молодший 35 років, який постійно мешкає в Україні протягом останніх 10 років.

У проекті проведено розмежування повноважень палат за їх функціональним призначенням.

Двопалатна структура Національних Зборів дозволяє раціоналізувати і підвищити ефективність законотвірної роботи і самого законодавчого процесу, оскільки розгляд законопроектів у кожній із палат окремо дозволяє на основі взаємного контролю уникнути помилок та прорахунків і тим самим підвищити якість законів, що приймаються.

Особливістю проекту Конституції в цьому аспекті є те, що у ньому визначається коло питань (суспільних відносин), які регулюються виключно законами (стаття 74), що дозволяє чітко розмежувати законодавчу і виконавчу влади.

V. За проектом Конституції вся повнота державної виконавчої влади і відповідальність за неї зосереджуються в одній особі — Президенті, який є главою держави і главою виконавчої влади.

Аби уникнути суперечностей і дублювання у самій виконавчій владі на загальнодержавному рівні, передбачається, що Президент очолює Кабінет міністрів (уряд) і відповідальний за його діяльність.

Президент формує уряд і погоджує його склад з Палатою депутатів. Оперативне керівництво Кабінетом міністрів здійснює Перший міністр, який за посадою і за дорученням Президента може представляти його у Національних Зборах.

У проекті передбачається посада Віце-президента, який за посадою є Головою Сенату.

Для запобігання зловживанням владою або неадекватності її здійснення чи то з боку законодавчої, чи то виконавчої влади передбачається відповідний механізм стримувань і противаг між ними. Так, Палата депутатів може в будь-який час висловити недовіру Кабінету міністрів, якщо вважатиме, що для цього є підстави. Палата депутатів може також оголосити Всеукраїнський референдум про дострокове припинення повноважень Президента. Але якщо за результатами референдуму Президент все ж таки одержить більшість народу, він може оголосити розпуск Палати депутатів і призначити нові вибори до неї.

VI. За проектом передбачається принципово нова система судової влади, формування суддівського корпусу та єдиності.

Зокрема передбачається єдина система загальних судів, очолювана Верховним Судом і організована за територіальним і галузевим принципами. До суддівського корпусу входять професійні та мирові судді.

Пропонується нетрадиційний підхід до формування Конститу-

ційного Суду, який полягає у тому, що він утворюється у складі 18 осіб у рівній кількості Сенатом, Президентом, Верховним Судом із застосуванням ротаций одного судді через кожні 3 роки.

Для здійснення державної влади і самоврядування в регіонах території України поділяється на землі, повіти, міста, містечка і села, що історично властиво для України.

VII. У цьому розділі проекту Конституції закладається оригінальна система адміністративно-територіального поділу України та організації державної влади і самоврядування на місцях.

Для здійснення державної влади і самоврядування в регіонах території України поділяється на землі, повіти, міста, містечка і села, що історично властиво для України.

На рівні земель, яких має бути дещо більше від кількості існуючих областей, здійснення державної влади покладается на земельні Ради та земельні управи, які діють за принципом поділу функцій на представницький і виконавчий, тобто земельні управи не є виконавчими органами земельних Рад.

Державні органи земств в межах своїх компетенцій самостійно здійснюють державне управління землями, формують земельний бюджет тощо.

Для забезпечення реалізації загальнодержавної політики та контролю за дотриманням Конституції і законів України, виконання актів Президента в землях утворюються префектури на чолі з префектами земель, які призначаються Президентом і діють в межах контролюючо-наглядових та координаційних повноважень, визначених Конституцією і Законами України.

У межах адміністративно-територіальних одиниць на рівні міст, містечок і сіл діють муніципальні самоврядування, яке є самостійним в економічному, фінансовому і адміністративному відношенні.

Органами муніципального самоврядування міст, містечок і сіл є відповідні Ради з 7—21 радника, які обираються безпосередньо населенням.

НОВА КОНСТИТУЦІЯ має бути затверджена народом, який є єдиним джерелом влади, на Всеукраїнському референдумі.

У повітах для координації розвитку територій і здійснення спільних заходів утворюються асоціації муніципалітетів, які діють згідно з законом.

Виконавчим органом муніципалітету є управа. Голова її обирається безпосередньо населенням. Голова управи є одночасно головою відповідної Ради. У містечках і селах з невеликою кількістю населення управи можуть не утворюватися, а їх функції покладати на обраного виборцями голову містечка чи села (старосту).

На нашу думку, нова Конституція має бути затверджена народом, який є єдиним джерелом влади, на Всеукраїнському референдумі. Таким чином, ухвалення Конституції стане самим надійним стабілізуючим фактором у суспільстві, оскільки будуть унеможливлені поспішні й непродуктивні зміни і доповнення до Основного Закону держави. Піднятися також роль і авторитет Конституції в самому народі та повага до неї як до документа по-справжньому народного.

Василь КОСТИЦЬКИЙ, народний депутат України;

Віктор ШИШКІН, народний депутат України;

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ, політолог.

У номер!

● Луганськ

Гинуть книгарні

Першими жертвами стали «Даваса краничів», обліболектор. Сьогодні на межі закриття — Будинки книги в самому центрі міста. Цей порівняно новий магазин розміщено на перших двох поверхах житлового будинку. Тут водопровідні та теплові системи, які проходять через магазин, потребують капітального ремонту.

ЖЕК № 6 Ленінського району просто неспроможна вести ремонтні роботи. Руїнується декоративна стеля, стіни. Промокла електропроводка. Стан вкрай тяжкий.

На знімку: такий вигляд має Будинки книги в Луганську.

Фото Вадима ЛЕБНОГО (Укрінформ).

● Київ

Соціоніка вчить уникати помилок

Міжнародним інститутом соціоніки видано перший номер журналу «Соціоніка, ментологія і психологія особистості». Його присвячено питанням людських стосунків, прогнозуванню поведінки і мислення людини, добору кадрів, менеджменту, вихованню дітей тощо.

На думку соціоніків, широке застосування їхніх знань у житті допоможе уникнути багатьох людських помилок. Спеціалісти вважають, що це, передовсім, потрібно тим, хто працює з людьми, керує колективами, у тому числі й нашим депутатам.

Доля скупа і сліпа

Київський театр драми і комедії попрацював з чудовим актором, одним з фундаторів цього колективу, Борисом Романовим. Володар царського прізвиська й царського веселого таланту, Романов лиш нещодавно пережив своє 55-річчя: після бандитського нападу потрапив до лікарні й не повернувся звідти. Йказ у ці дні він мав грати прем'єру мольєрського «Скупого». Але доля виявилася скупішою.

Народний календар

В марець ще змерзне старець

16 березня селяни йшли в поле і переходили його хрест-нахрест, аби відігнати зі сіли.

Завдяки відомам, яким примхливим буває березень. То забісе сонечком, то засіе дощем, а то й захурдає снігом. Наші селяни на ці березневі виборки кажуть, що це владарюють на землі мартові планети. Колись перший місяць весни називали ще «марець».

17 березня — Герасима. Якщо граки прилітають дружно і з дзвінким криком сідають на гізди, то чекайте дружини весни.

18 березня — день святого Конона. Його вважають покровителем коней. Кажуть, коли гризти, то це святий Ілля по небесному мосту калачі везе, а кінями править святий Конон.

Якщо цього дня сонячно, погожо, то влітку не буде граду.

19 березня люди обходили криниці, дивилися, щоб у них вода була чиста.

20 березня — Василі-краселника. Казали про цей день так: хоч зі стріх і капає, але мороз за ніс халає.

21 березня — на цей день припадає весняне рівнодення. Аж до XV ст. в Україні березень вважають першим місяцем року. Початок нового року і січня було введено 1700 року.

22 березня — день пам'яті сорока мучеників севастійських — ревнителів християнства. На сорок святих пекли 40 пампушок або пирогів з пісню напочиную. Про цей день ще кажуть: «На сорок святих сорока іменинників». Чому саме сорока? Імовірно, це один з випадків народної етимології, — зауважує у своїй книзі О. Ворона. У даному разі «сорока» ніби походить від слова «сорок». Тож ця птах за народним поясненням «охочена» на сорок святих.

Якщо цього дня холодно, дме вітер — чекайте в травні заморозків.

Волинь не втрачає надії

ПЛОЩА сіви ярих культур у Волинській області 263 тисяч гектарів. Цього року очікується зменшення площ під картоплю, кукурудзу, а збільшення — під зернобобові, льон, кормові культури. З осені не виторано під збіб 60 тисяч гектарів. Навесні треба посіяти ранніх зернових на площі 77 тисяч гектарів. В області рівень підготовки ґрунтообробних та посівних агрегатів майже на 15 відсотків нижчий від міжгосподарського. Потребують ремонту 3100 тракторів, 390 тракторних сіялок, 815 плугів, 1300 культиваторів. Незадовільно ремонтують техніку в колективних сільськогосподарських підприємствах Ратнівського, Маневичського, Любешівського, Ковельського, Рожищенського районів. Не вистачає насіння кукурудзи, кормових буряків, картоплі, гострою залишається проблема забезпечення наливо-мастильними матеріалами. Мінеральних добрив лише 22 відсотки від потреби. Тривожна ситуація.

— Ми пращемо над тими проблемами, які виникають у підготовці до весняно-польових робіт, — сказав начальником обласного управління сільського господарства і продовольства обласного Вадим Науменко.

Зернові озимі культури у задовільному стані. Тільки на 6 тисяч гектарів треба зробити підсилення та пересівання. Щоправда, ми відчуваємо скруту із насінням кукурудзи. Нам не вистачає десь півтори тисячі

для садіння. В деяких районах засіпано булоб лише 20—25 відсотків до потреби. Будемо завозити насіння картоплі з інших регіонів.

Непроста ситуація в області з мінеральними добривами та засобами захисту рослин. Маємо надію, що поряд з макро-добривами широкого застосування набудуть біологічні препарати, стимулятори росту, виготовлення яких неспотажу налагоджене в області. На Волині працює кілька

фірм, компаній з реалізації засобів захисту рослин. Але не всі господарства можуть їх придбати. Грошей не вистачає.

Останнім часом справи все-таки поліпшилися. І хоч як нам не суджого, але Волинь вийде вчасно в поле, підживить посіє. Хто ж із відстає господарств не дасть ради землі, то її, певно, доведеться віддавати в оренду тим колективам, які можуть і вміють господарювати.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

«Харнес» — персона нон грата?

Скандали

ХАРНЕС не шизигин, не лизуччик, не... Хотіли написати дисертацию і зупинилися. Адже «харнес» — це пестицид, який не зареєстровано в Україні. І тим самим він потрапив до розряду «дисертантів», що можуть завдати шкоди нашому сільському господарству. Саме це дуже стурбувало керівників американської компанії «Монсанто», які надіслали до Києва команду висококваліфікованих спеціалістів. Маса у вогонь підіпла одна з київських газет, яка, розповідаючи про судовий процес стосовно отруєння посівів ячменю в одному з господарств Житомирщини, навила думки спеціалістів, котрі стверджували: «раундап» застосовували у В'єтнамі для знищення рослинності. А «раундап» теж висотелює фірма «Монсанто».

Стосовно останнього твердження менеджер «Монсанто» у країнах Східної Європи та СНД Роберт Ноель відповів на прес-конференції коротко й категорично: «раундап» у В'єтнамі не використовували. Його було розроблено після в'єтнамської війни.

Він же сказав, що «харнес» зареєстровано в США, Аргентині, ПАР, Чехії, Словаччині та інших країнах Європи. Використовували його з успіхом і в Україні. Але саме в нашій країні його реєстрацію було зупинено. Чому? Відповідь на це запитання немає. Здавалося американцям, що аналогічний препарат, виготовлений європейським конкурентом «Монсанто», пройшов реєстрацію.

Знову — чому? Роберт Ноель висловив здивування з того приводу, що представникам «Монсанто» не дали можливості пояснити точку зору на колотечку навколо «харнесу». Він розповів журналістам про реалізацію великих проектів ком-

панії «Монсанто» з господарствами Сумської і Донецької області, про застосування «харнесу» в господарствах ще 16 областей України. Саме там «харнес» показав відмінні результати: вплинув на врожай і зменшив ерозію ґрунту.

Пан Ноель застеріг: дискримінаційна дія проти американської компанії може спричинити до того, що не тільки «Монсанто», а й інші американські фірми будуть вимушені переглянути свої плани щодо інвестицій та розвитку ділових відносин з Україною.

Що це за неперелішення підтвердять колишній сенатор, а нині радник президента США Тобі Мофет. Він підкреслив, що нехтування «харнесу» може вилупити на стосунки США та України і на більш високому рівні, бо ця справа привертає увагу в американському конгресі. Своє занепокоєння долею «харнесу» висловили у листі послові України в США Ю.Щербань

ку три провідні сенатори республіканської партії.

Представники «Монсанто», підсумовуючи бесіду з журналістами, зазначили, що в разі відмови зареєструвати «харнес» в Україні їм доведеться переглянути стратегію співробітництва з нашою країною, яку вони визначили своїм основним ринком у Європі. До речі, в інших країнах таких проблем з реєстрацією не було. Але якщо десь «харнес» нехтують, то ж знають про нього щось погане. Ось тільки дізнатися б про це саме?

Після прес-конференції ми поцікавилися думкою спеціаліста Держхімкомпанії про препарат «харнес».

— Він не шкідливий, як і той, що виробляє англійська фірма і який вже зареєстровано.

Отже, причини відмови реєстрації «харнесу» треба шукати в інших площинах. Може, у такий спосіб усувають з нашого ринку конкурентів? Може, зацікавить чийсь особисті інтереси? Дуже хотілося б почути аргументовану відповідь і з боку тих, хто відмовляв в реєстрації «харнесу». Бо той самий спеціаліст з Держхімкомпанії сказав: чим більше препаратів ми будемо використовувати, тим краще для землі, врожаю.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Радіоекологія ... на городі

Власникам присадибних ділянок найзабардовіших радіоуказівками сіл Володимирецького, Зарічненського та Рокитнівського районів видано агрохімічні паспорти.

Це зроблено після ретельного агрохімічного та радіологічного обстеження спеціалістами науково-розвідувальної станції хімізації їхніх городів.

Раніше таких обстежень присадибних ділянок у радіоактивно забруднених населених пунктах не проводили. А тим часом значна частина цих земель має кислу й дуже кислу реакцію, через що радіоцезії активно переходять у продукцію рослинництва, а з неї — в людський організм.

Отже, треба на таких ділянках не просто сіяти й садити, а, спираючись на рекомендації науковців, вносити добрива, розкислювати ґрунти.

Торік восени «чорнобильське» управління обласного уряду уклало угоду з «Облагрохіміком» на забезпечення громадян найбільш уражених сіл мінеральними добривами та вапном. На що витратено понад 700 мільйонів карбованців.

Згодом «оздоровлення» присадибних ділянок буде здійснюватися й в інших населених пунктах.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Техніка для фермерів

Хоча на календарі й весна, але зима ніяк не хоче вступити й й дорігу. То захурдає снігом, то дихне морозами.

Але скільки б не вередувала зима, селянин знає, що прийшла весна, а з нею і багато всьдижних клопотів.

Земля навісесі не може чекати ні хвилини. Вона потребує дбайливих рук, а також техніки. Хоча б такої, як «Прикарпатський». Цей трактор розраховано в основному для фермерських господарств. А випускає його Івано-Франківське орендне підприємство малогабаритної техніки «Карпатгаз».

На знімку: водій-випробувач Богдан Андрусак на «Прикарпатці».

Фото Миколи ЮРЧЕНКА.

МИ ВЖЕ звикли жити в кредит як на державному, так і на побутовому рівнях. Брати й давати, не дбаючи про наслідки, це у нас у крові. Якщо грошей немає, але просять — надрукуємо гроші. Якщо не можемо повернути борг — доб'ємося, щоб нам його простили. А тим часом неабов'язково у кредитно-грошових стосунках завжди знецінює наші борги, рано чи пізно боляче б'є по наших кишенях. Все нижчеописане на даній полосі — про це.

Відпущення гріхів за чужий рахунок

ПОСТАНОВА Верховної Ради від 14 лютого, спрямована, здавалося б, на мирні цілі, — створення сприятливих умов для проведення безпечно-польових робіт у 1995 році — посилає стан глибокої депресії у правлінні АКБ «Україна».

Проблема

Не дивно: згідно з пунктом 3 постанови співгоспідарств та їхні посередники отримують відсоткову ціну повернення кредитів терміном на 3 роки. Ставка на насильно пролонговані кредити складе 10 відсотків річних. Практично знову йдеться щодо прощення гріхів чужим коштом.

За найскромнішими розрахунками, загальна сума боргу співгоспідарників лише АКБ «Україна» становить близько 20 трильйонів карбованців. Вже підраховано, що в разі пролонгації кредитів, щомісячні збитки банку становитимуть 1,5-2 трильйони карбованців. Проте говорити, мабуть, слід не про збитки, а про набагато сумніші наслідки для АКБ «Україна», що їх спричинить пролонгація співгоспідарників, — про банкрутство.

Цікаво, що вищевказана постанова ВР пропонує закупити для державних потреб всупереч Указу Президента «Про державний контракт на сільськогосподарську продукцію» 10 мільйонів тонн зерна через фічоресне фінансування, що спровокує чергову великомасштабну емісію платіжних коштів і девальвацію української валюти.

Тим часом, керівники АПК розраховують забезпечити всім необхідним сільське господарство переважно за рахунок реабілітаційного кредиту Міжнародного банку реконструкції та розвитку в розмірі 130 мільйонів доларів США. Однак, доводячись, що під фінансування АПК закладається явно емісійна основа, західні банкіри цілком можуть переглянути терміни надання згаданого кредиту. Відповідно до робочого плану виконання постанови ВР від 14 лютого, втім, концерн «Укротототсервіс» уже отримав кредит у 50 мільйонів доларів для поставки нафти, а Міністерство сільського господарства перелік підприємств, які мають забезпечити співгоспідарників нафтопродуктами, запчастинами та іншим. Схоже, за умови — взаємні також отримати відпущення кредитних гріхів.

Україна переживає крах будь-якої банківської установи. Але не виживає, якщо не посіє. Так? Безперечно. Отож потрібна проста і складна річ: паритет цін на продукцію міста і села.

Віктор ТЕРЕХ.

Аукціони

Міжбанківські — майже ринкові?

СЕРЕДНЯ відсоткова ставка на кредитному аукціоні НБУ з продажу ресурсів терміном на місяць становила 262,2 відсотка — на 27,7 відсоткового пункту нижче за аналогічний показник попереднього аукціону. Середня бар'єрність за користування такими кредитними ресурсами складала 260—290 відсотків річних. Причому кількість банків, що брали участь в аукціоні, зменшилася з 25 до 16, а обсяг проданих на аукціоні «коротких грошей» внаслідок зменшився.

Кредитні аукціони НБУ безумовно мають значний вплив на стан фінансового ринку країни. Не був винятком і вищезазначений. Він вказав на тенденцію до пониження позичкових відсотків не лише за кредити терміном на 30 днів, а й на одно-, дводенні на міжбанківському кредитному ринку. За оцінкою експертів, цей ринок найбільше відповідає реальним ринковим ставкам. А повага дедалі більшої кількості компаній, які надають кредити юридичним особам терміном на 2—3 місяці, обіцяє позитивно позначитися на стані фінансового ринку.

Схоже, що найближчим часом розкладає ставок по валютних кредитах (5—60 відсотків річних) збереться, а кредитування у російських рублях переважає на ринку МБК. Принаймні, введення цієї валюти до другої класифікаційної групи означає, що комерційні банки отримали право вільно торгувати рублями.

Сергій ВЛАД.

Реалії

3 БАНКРУТА НІЧОГО НЕ ВІЗЬМЕШ

Як засвідчило життя, можна не ремствувати, навіть ставши банкрутом. Вітчизняна юриспруденція вже знає випадки, коли юридичні особи, не чекаючи, поки з'являться кредитори, через арбітражні суди добиваються визнання свого банкрутства. У цьому разі держава списує збитки, а кредитори — податкова ін-

спекція, центри зайнятості, пенсійний фонд тощо — залишаються ні з чим.

Однак визнавши вашу неплатіжеспособність і позбавивши вас права юридичної особи, держава все ж не віднімає у вас права зареєструвати нову фірму.

Облікова ставка НБУ не вічна

ДНЯМИ вона знизилася з 262-х відсотків до 204-х. Про стан справ на грошово-кредитному ринку країни бесіда нашого кореспондента Сергія Власова з начальником управління кредитного регулювання НБУ Наталією ГРЕБЕННИК.

— Наталіє Іванівно, вважають, що відсоткова ставка 204 також не відповідає нинішнім реаліям і не сприятиме стабілізації економіки.

— Знаєте, ми це вже проходили раніше, надаючи кредити під 2, 3, 5 відсотків

Точка зору

річних за планової економіки. Здебільшого — через незрозуміння того, що гроші — той самий товар, і мають свою вартість. Висловлю свою особисту думку: зниження облікової ставки до 204 відсотків відповідає нинішнім реаліям — динаміці ціноутворення, рівню інфляції, яка в лютому становила 18 відсотків. А 204 відсотки облікової ставки означає 17 відсотків сплати за користування кредитом на місяць.

— Як ви ставитесь до Мінфіну-кредитора?

— Як до тимчасового суб'єкта кредитного ринку. Якщо Нацбанк повинен регулювати грошово-кредитну систему, він має працювати виключно з банківськими установами. Надавати кредити здебільшого через кредитні аукціони, а в разі потреби вилучати з обігу грошову масу через депозитні сертифікати. А взаємодію з Мінфіном мають обмежуватися роботою, пов'язаною з визначенням розміру дефіциту бюджету. Це, підкреслюю, моя особиста думка.

ВІД КРЕДИТУВАННЯ МІНФІНУ ВІДМОВЛЯТИСЯ РАНО, — вважає начальник управління фінансово-кредитного регулювання Мінвугілляпрому Нінель Грищенко

Контрдумка

Чи треба говорити про те, яка критична ситуація склалася у вугільній промисловості держави. Спрацювання основних фондів вугільних об'єднань, які бачо в чому подолали спад виробництва і фінансової кризи, безперечно зростають ціни на енергоносії, товари й послуги, поставили на межу виживання численні шахтарські колективи галузі. За такої ситуації від держави, паливно-енергетичний комплекс якої майже на дві третини залежить від вугільного добування, було б логічно очікувати підтримки на кредитно-фінансовому ринку.

Торік так і було. За отриманим від держави (частково від Міністерства фінансів, частково — від Промішлебанку) 3,3 трильйона карбованців, ми сплачували пільгову ставку — 30 відсотків. Хоча не було прибутку і оборотних засобів, ці кредити йшли на виплату заробітної плати, а на обладнання лав і очисних завісів. Адже незважаючи на те, що ціни зростали, оборотні засоби не індексувалися. А от сьогодні той самий Промішлебанку дає кредит за такою жадною ставкою не вправді: це не дають можливості зробити висока облікова ставка Національного банку України

та значний кредитний ризик. Як наслідок галузь заборгувала за кредити десь 60 трильйонів карбованців, та й нам заборгували споживачі близько 40 трильйонів карбованців.

Чи врятує нас зниження облікової ставки Національного банку до 204 відсотків річних? Певно, що ні. З огляду на той факт, що промисловість все одно рано чи пізно доведеться зводити на ноги, ще не час, на нашу думку, відмовлятися від кредитування пріоритетних галузей народного господарства з боку Міністерства фінансів. А наша галузь саме такою і є.

	КУПІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Запоріжжя	149—153	94—98	30—32	154—157	99—102	33—34,5
Кіровоград	149	91	30	154	97	30—33
Черкаси	150—152	98—100	31	160	105	34
Чернівці	155	98	32	160	102	35

Ставки за міжбанківським кредитом (на 01.03.95)

Банки	Продаж, купівля	1 день	3 дні	7 днів	14 днів	30 днів
Київ						
Алонж	продаж	130%	150%	210%	230%	260%
	купівля	120%	140%	200%	220%	250%
Антекс	купівля	—	—	200%	210%	260%
	купівля	—	—	230—240%	280%	300%
Ліга	купівля	—	—	—	—	270%
	продаж	—	—	—	—	290%
Правекс-банк	продаж	—	—	180—190%	220—230%	260—280%
Приватбанк	продаж	140%	170%	190%	200%	230%
Славутич	продаж	—	—	—	—	—
Укрнафтогазбанк	продаж	—	180—200%	—	260%	280—290%
Юніверс	купівля	100%	—	170%	220%	250%
	продаж	120%	—	—	—	280%
Дніпропетровськ						
Новий	купівля	—	—	190—200%	210—220%	240—260%
	продаж	—	—	220—230%	240%	290%
Львів						
Дністер	продаж	—	—	—	—	290%
	купівля	—	—	—	—	290%
Львів	продаж	—	—	—	—	240%
	продаж	100%	—	270%	—	280%
Сімферополь						
Крим-банк	—	—	—	—	—	280%
Севастополь						
Сінк	—	120%	—	—	—	—

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ЕКОЛОГІЧНУ ЕКСПЕРТИЗУ

Розділ І.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Екологічна експертиза в Україні

Екологічна експертиза в Україні — вид науково-практичної діяльності спеціально уповноважених державних органів, еколого-експертних формувань та об'єднань громадян, що ґрунтуються на міжгалузевому екологічному дослідженні, аналізі та оцінці передпроектних, проектних та інших матеріалів чи об'єктів, реалізація і дія яких може негативно впливати або впливає на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, і спрямована на підготовку висновків про відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

Стаття 2. Законодавство про екологічну експертизу

Відносини в галузі екологічної експертизи регулюються цим Законом, Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» та іншими актами законодавства України.

Стаття 3. Завдання законодавства про екологічну експертизу

Завданням законодавства про екологічну експертизу є регулювання суспільних відносин в галузі екологічної експертизи для забезпечення екологічної безпеки, охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, захисту екологічних прав та інтересів громадян і держави.

Стаття 4. Мета екологічної експертизи

Метою екологічної експертизи є запобігання негативному впливу антропогенної діяльності на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, а також оцінка ступеня екологічної безпеки господарської діяльності та екологічної ситуації на окремих територіях і об'єктах.

Стаття 5. Основні завдання екологічної експертизи

Основними завданнями екологічної експертизи є:

- 1) визначення ступеня екологічного ризику і безпеки запланованої чи здійснюваної діяльності;
- 2) організація комплексної, науково обґрунтованої оцінки об'єктів екологічної експертизи;
- 3) встановлення відповідності об'єктів експертизи вимогам екологічного законодавства, санітарних норм, будівельних норм і правил;
- 4) оцінка впливу діяльності об'єктів екологічної експертизи на стан навколишнього природного середовища, здоров'я людей і якості природних ресурсів;
- 5) оцінка ефективності, повноти, обґрунтованості та достатності заходів щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей;
- 6) підготовка об'єктивних, всебічно обґрунтованих висновків екологічної експертизи.

Стаття 6. Основні принципи екологічної експертизи

Основними принципами екологічної експертизи є:

- 1) гарантування безпечного для життя та здоров'я людей

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про екологічну експертизу»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про екологічну експертизу» з дня його опублікування.
2. До приведення законодавства України у відповідність з Законом України «Про екологічну експертизу» законодавчі та інші нормативні акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.
3. Кабінету Міністрів України:

— разом з Комісією Верховної Ради України з питань екологічної політики підготувати і подати на розгляд Верховній Раді України пропозиції про приведення законодавчих актів у відповідність з Законом України «Про екологічну експертизу»;

— у першому півріччі 1995 року забезпечити розробку і затвердження нормативних актів відповідно до компетенції уряду України, визначеної цим Законом;

— до 1 квітня 1995 року забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

м. Київ,

9 лютого 1995 року.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

навколишнього природного середовища;

- 2) збалансованість екологічних, економічних, медико-біологічних і соціальних інтересів та врахування громадської думки;
- 3) наукова обґрунтованість, незалежність, об'єктивність, комплексність, варіантність, превентивність, гласність;
- 4) екологічна безпека, територіально-галузева і економічна доцільність реалізації об'єктів екологічної експертизи, запланованої чи здійснюваної діяльності;
- 5) державне регулювання;
- 6) законність.

Стаття 7. Об'єкти екологічної експертизи

Об'єктами екологічної експертизи є проекти законодавчих та інших нормативно-правових актів, передпроектні, проектні матеріали, документація по впровадженню нової техніки, технологій, матеріалів, речовин, продукції, реалізація яких може призвести до порушення екологічних норм на стан навколишнього природного середовища, створення загрози здоров'ю людей.

Екологічні експертизи можуть підлягати екологічній ситуації, що склалася в окремих населених пунктах і регіонах, а також діючі об'єкти та комплекси, що мають значний негативний вплив на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей.

Військові, оборонні та інші об'єкти, інформація про які становить державну таємницю, підлягають екологічній експертизі відповідно до цього Закону та інших спеціальних законодавчих актів України.

Стаття 8. Загальні вимоги щодо проведення екологічної експертизи

До документації на об'єкти екологічної експертизи додаються обґрунтовані щодо забезпечення екологічної безпеки запланованої чи здійснюваної діяльності з комплексною еколого-економічною оцінкою існуючого чи передбачуваного впливу на стан навколишнього природного середовища, оцінкою екологічного ризику і безпеки для здоров'я людей та з альтернативними прогнозними варіантами зменшення цих впливів.

Особи, які передають документацію на об'єкти екологічної експертизи, в разі необхідності організують і фінансують проведення додаткових досліджень, пошукових і експертних робіт, забезпечують гласність і враховують громадську думку щодо запланованої чи здійснюваної діяльності, гарантують достовірність попередньої оцінки впливу на навколишнє середовище і здоров'я людей, що відображається в Заяві про екологічні наслідки діяльності.

Стаття 9. Суб'єкти екологічної експертизи

Суб'єктами екологічної експертизи є:

- 1) Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, його органи на місцях, створювані ними спеціалізовані установи, організації та еколого-експертні підрозділи чи комісії;
- 2) органи та установи Міністерства охорони здоров'я України — в частині, що стосується експертизи об'єктів, які можуть негативно впливати на здоров'я людей;
- 3) інші державні органи, місцеві Ради народних депутатів і органи виконавчої влади на місцях відповідно до законодавства;
- 4) громадські організації екологічного спрямування чи створювані ними спеціалізовані формування;
- 5) інші установи, організації та підприємства, в тому числі іноземні юридичні і фізичні особи, які залучаються до проведення екологічної експертизи;
- 6) окремі громадяни в порядку, передбаченому цим Законом та іншими актами законодавства.

Стаття 10. Гласність екологічної експертизи

Завданнями екологічної експертизи об'єктів, що в процесі реалізації (будівництва, експлуатації тощо) можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, зобов'язані оголосити через засоби масової інформації про проведення екологічної експертизи у спеціальній Заяві про екологічні наслідки діяльності.

Еколого-експертні органи чи формування після завершення екологічної експертизи повідомляють про її висновки через засоби масової інформації.

Стаття 11. Участь громадськості в процесі екологічної експертизи

З метою врахування громадської думки суб'єкти екологічної експертизи проводять публічні слухання або відкриті засідання.

Участь громадськості в процесі екологічної експертизи може здійснюватись шляхом виступів у засобах масової ін-

формації, подання письмових зауважень, пропозицій і рекомендацій, вклучення представників громадськості до складу експертних комісій, груп по проведенню громадської екологічної експертизи.

Підготовка висновків екологічної експертизи і прийняття рішень щодо подальшої реалізації (використання, застосування, експлуатації тощо) об'єкта екологічної експертизи здійснюються з урахуванням громадської думки.

Розділ II.

ФОРМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стаття 12. Форми екологічної експертизи

В Україні здійснюються державна, громадська та інші екологічні експертизи.

Висновки державної екологічної експертизи є обов'язковими для виконання. Приймаючи рішення щодо подальшої реалізації об'єкта екологічної експертизи, висновки державної екологічної експертизи враховуються нарівні з іншими видами державних експертиз.

Висновки громадської та іншої екологічної експертизи мають рекомендаційний характер і можуть бути враховані при проведенні державної екологічної експертизи, а також при прийнятті рішень щодо подальшої реалізації об'єкта екологічної експертизи.

Стаття 13. Державна екологічна експертиза

Державна екологічна експертиза організується і проводиться еколого-експертними підрозділами, спеціалізованими установами, організаціями або спеціально створеними комісіями Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, Міністерства охорони здоров'я України, їх органів на місцях із залученням інших органів державної виконавчої влади.

До проведення державної екологічної експертизи можуть у встановленому порядку залучатись фахівці інших установ, організацій і підприємств, а також експерти міжнародних організацій.

Здійснення державної екологічної експертизи є обов'язковим для видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку. Перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства охорони навко-

лишнього природного середовища та ядерної безпеки України і Міністерства охорони здоров'я України.

Проведення екологічних експертиз здійснюється за ініціативою заінтересованих осіб на підставі договору про надання еколого-експертних послуг або за рішеннями Кабінету Міністрів України, уряду Автономної Республіки Крим, місцевих Рад народних депутатів чи їх виконавчих комітетів.

Стаття 14. Об'єкти державної екологічної експертизи

Державній екологічній експертизі підлягають:

- 1) державні інвестиційні програми, проекти схем розвитку і розміщення продуктивних сил, розвитку окремих галузей народного господарства;
- 2) проекти генеральних планів населених пунктів, схем районного планування, схем генеральних планів промислових вузлів, схем розміщення підприємств у промислових вузлах і районах, схем упорядкування промислової забудови, інші передпідприємств документація;
- 3) інвестиційні проекти, техніко-економічні обґрунтування і розрахунки, проекти і робочі проекти на будівництво нових та розширення, реконструкцію, технічне переоборудування діючих підприємств; документація по перепрофілюванню, консервації та ліквідації діючих підприємств, окремих цехів, виробництв та інших промислових і господарських об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, в тому числі військового та оборонного призначення;
- 4) проекти законодавчих та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в галузі забезпечення екологічної (в тому числі радіаційної) безпеки, охорони навколишнього природного середовища та здоров'я людей;
- 5) документація по впровадженню нової техніки, технологій, матеріалів і речовин (у тому числі тих, що закуповуються за кордоном), які можуть створити потенційну загрозу навколишньому природному середовищу та здоров'ю людей.

Відповідно до рішень Кабінету Міністрів України, уряду Автономної Республіки Крим, місцевих Рад народних депутатів чи їх виконавчих комітетів державній екологічній експертизі можуть підлягати екологічні ситуації, що склалася в окремих населених пунктах і регіонах, а також діючі об'єкти та комплекси, в тому числі військового та оборонного призначення, що мають значний негативний вплив на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей.

Стаття 15. Спеціальні вимоги до документації на об'єкти державної екологічної експертизи

В документації на об'єкти державної екологічної експертизи повинні передбачатись:

- 1) комплексна еколого-економічна оцінка впливу запланованої чи здійснюваної діяльності на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей;

(Продовження на 7-й стор.).

лишнього природного середовища та ядерної безпеки України і Міністерства охорони здоров'я України.

Проведення екологічних експертиз здійснюється за ініціативою заінтересованих осіб на підставі договору про надання еколого-експертних послуг або за рішеннями Кабінету Міністрів України, уряду Автономної Республіки Крим, місцевих Рад народних депутатів чи їх виконавчих комітетів.

Стаття 14. Об'єкти державної екологічної експертизи

Державній екологічній експертизі підлягають:

- 1) державні інвестиційні програми, проекти схем розвитку і розміщення продуктивних сил, розвитку окремих галузей народного господарства;
- 2) проекти генеральних планів населених пунктів, схем районного планування, схем генеральних планів промислових вузлів, схем розміщення підприємств у промислових вузлах і районах, схем упорядкування промислової забудови, інші передпідприємств документація;
- 3) інвестиційні проекти, техніко-економічні обґрунтування і розрахунки, проекти і робочі проекти на будівництво нових та розширення, реконструкцію, технічне переоборудування діючих підприємств; документація по перепрофілюванню, консервації та ліквідації діючих підприємств, окремих цехів, виробництв та інших промислових і господарських об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, в тому числі військового та оборонного призначення;
- 4) проекти законодавчих та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в галузі забезпечення екологічної (в тому числі радіаційної) безпеки, охорони навколишнього природного середовища та здоров'я людей;
- 5) документація по впровадженню нової техніки, технологій, матеріалів і речовин (у тому числі тих, що закуповуються за кордоном), які можуть створити потенційну загрозу навколишньому природному середовищу та здоров'ю людей.

Відповідно до рішень Кабінету Міністрів України, уряду Автономної Республіки Крим, місцевих Рад народних депутатів чи їх виконавчих комітетів державній екологічній експертизі можуть підлягати екологічні ситуації, що склалася в окремих населених пунктах і регіонах, а також діючі об'єкти та комплекси, в тому числі військового та оборонного призначення, що мають значний негативний вплив на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей.

Стаття 15. Спеціальні вимоги до документації на об'єкти державної екологічної експертизи

В документації на об'єкти державної екологічної експертизи повинні передбачатись:

- 1) комплексна еколого-економічна оцінка впливу запланованої чи здійснюваної діяльності на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей;

(Продовження на 7-й стор.).

(Початок на 6-й стор.).

нованої чи здійснюваної діяльності на стан навколишнього природного середовища, використання і відтворення природних ресурсів, здоров'я населення, оформлення у вигляді окремого тому (книги, розділу) документації і Заяви про екологічні наслідки діяльності;

2) обґрунтування впровадження сучасних, досконалих нематеріальних і неенергетичних, мало- і безвідходних технологічних процесів;

3) забезпечення комплексної переробки, утилізації і ефективного використання відходів виробництва;

4) заходи щодо економії водних ресурсів, забезпечення ефективної очистки всіх видів стічних вод, а також їх використання для технічних потреб без скидання цих вод у природні водойми і водоеми;

5) діяльність і досконалисть передбачувані заходів щодо охорони атмосферного повітря від забруднення;

6) забезпечення збереження, охорони і відтворення об'єктів рослинного і тваринного світу та природно-заповідного фонду;

7) забезпечення захисту населення і навколишнього природного середовища від шкідливого впливу антропогенних фізичних, хімічних та біологічних факторів.

Документація, що подається на об'єкти державної екологічної експертизи, повинна бути у встановленому порядку погоджена з заінтересованими органами та містити оцінку можливих соціальних наслідків.

Замовники державної екологічної експертизи зобов'язані підготувати Заяву про екологічні наслідки діяльності та матеріали, на яких вона ґрунтується.

Стаття 16. Громадська екологічна експертиза

Громадська екологічна експертиза може здійснюватися в будь-якій сфері діяльності, що потребує екологічного обґрунтування, за ініціативою громадських організацій чи інших громадських формувань.

Громадська екологічна експертиза може здійснюватися одночасно з державною екологічною експертизою шляхом створення на добровільних засадах тимчасових або постійних еколого-експертних колективів громадських організацій чи інших громадських формувань.

Стаття 17. Інші екологічні експертизи

Інші екологічні експертизи можуть здійснюватися за ініціативою заінтересованих юридичних і фізичних осіб на договірній основі із спеціалізованими еколого-експертними органами і формуваннями.

Примірний договір про надання еколого-експертних послуг затверджується Міністерством охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України.

Розділ III. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стаття 18. Компетенція Верховної Ради України в галузі екологічної експертизи

До відання Верховної Ради України в галузі екологічної експертизи належить:

1) законодавче регулювання відносин у галузі екологічної експертизи;

2) визначення основних принципів і порядку здійснення державної, громадської та інших екологічних експертиз;

3) вирішення інших питань у галузі екологічної експертизи.

Стаття 19. Компетенція Верховної Ради Автономної Республіки Крим у галузі екологічної експертизи

До відання Верховної Ради Автономної Республіки Крим у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства, належить:

1) координація діяльності суб'єктів екологічної експертизи;

2) здійснення контролю за дотриманням законодавства про екологічну експертизу;

3) вирішення інших питань у галузі екологічної експертизи у межах своєї компетенції.

Стаття 20. Органи державного управління в галузі екологічної експертизи

Державне управління в галузі екологічної експертизи здійснюють Кабінет Міністрів України, уряд Автономної Республіки Крим, місцеві Ради народних депутатів, органи виконавчої влади на місцях, Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України як спеціально уповноважений орган у цій галузі і його органи на місцях, а також органи та установи Міністерства охорони здоров'я України та інші органи державної виконавчої влади відповідно до законодавства України.

Стаття 21. Компетенція Кабінету Міністрів України в галузі екологічної експертизи

Кабінет Міністрів України в галузі екологічної експертизи:

1) призначає проведення державної екологічної експертизи щодо екологічних ситуацій та діючих об'єктів і комплексів, негативний вплив яких на стан навколишнього природного середовища поширюється або може поширюватися за межі однієї області чи за межі Автономної Республіки Крим;

2) призначає проведення додаткової державної екологічної експертизи зазначених у пункті 1 цієї статті об'єктів екологічної експертизи;

3) визначає порядок передачі документації на державну екологічну експертизу;

4) затверджує перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку;

5) здійснює й інші функції в галузі екологічної експертизи в межах своєї компетенції.

Стаття 22. Компетенція уряду Автономної Республіки Крим у галузі екологічної експертизи

Уряд Автономної Республіки Крим у порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами:

1) приймає рішення про проведення державної екологічної експертизи щодо екологічних ситуацій та діючих об'єктів і комплексів, негативний вплив яких на стан навколишнього природного середовища поширюється за межі одного району;

2) призначає проведення додаткової державної екологічної експертизи зазначених у пункті 1 цієї статті об'єктів екологічної експертизи;

3) вирішує інші питання у галузі екологічної експертизи в межах своєї компетенції.

Стаття 23. Компетенція місцевих Рад народних депутатів у галузі екологічної експертизи

Місцеві Ради народних депутатів в межах відповідної території у порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами:

1) приймають рішення і організують у разі необхідності проведення екологічної експертизи;

2) визначають граничні розміри відрахувань на проведення екологічних експертиз з відповідних позабюджетних фондів охорони навколишнього природного середовища;

3) координують діяльність суб'єктів екологічної експертизи;

4) сприяють інформуванню населення про результати екологічних експертиз;

5) здійснюють контроль за дотриманням вимог законодавства про екологічну експертизу;

6) вирішують інші питання у галузі екологічної експертизи в межах своєї компетенції.

Окремі повноваження щодо регулювання відносин у галузі екологічної експертизи місцеві Ради народних депутатів можуть делегувати своїм виконавчим комітетам.

Стаття 24. Компетенція Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України в галузі екологічної експертизи

До відання Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України і його органів на місцях належить:

1) здійснення державної екологічної експертизи, в тому числі додаткової;

2) затвердження у встановленому порядку нормативно-технічних та інструктивно-методичних документів у галузі екологічної експертизи;

3) формування системи і структури експертних підрозділів у складі Міністерства та його органів на місцях;

4) створення у встановленому порядку спеціалізованих установ і організацій, необхідних для науково-технічного забезпечення державної екологічної експертизи;

5) залучення спеціалістів і науковців до проведення державної екологічної експертизи;

6) здійснення заходів щодо забезпечення еколого-експертних підрозділів, установ і організацій висококваліфікованими фахівцями, вдосконалення експертної діяльності, форм і методів еколого-експертного аналізу та оцінки об'єктів екологічної експертизи;

7) координація еколого-експертної діяльності, здійснення методичного керівництва з питань проведення екологічної експертизи незалежно від її форми;

8) узагальнення практики проведення екологічної експертизи, застосування новітніх форм і методів еколого-експертного аналізу та оцінки;

9) здійснення інших функцій у галузі екологічної експертизи відповідно до законодавства України.

Стаття 25. Компетенція статутних органів об'єднань громадян та інших громадських формувань у галузі екологічної експертизи

Компетенція статутних органів об'єднань громадян та інших громадських формувань у галузі екологічної експертизи:

1) прийняття рішень про проведення державної екологічної експертизи щодо екологічних ситуацій та діючих об'єктів і комплексів, негативний вплив яких на стан навколишнього природного середовища поширюється за межі одного району;

2) призначає проведення додаткової державної екологічної експертизи зазначених у пункті 1 цієї статті об'єктів екологічної експертизи;

3) вирішує інші питання у галузі екологічної експертизи в межах своєї компетенції.

Стаття 26. Експертні та консультативні ради екологічної експертизи

Експертні та консультативні ради екологічної експертизи можуть утворюватися на добровільних засадах при державних еколого-експертних органах, об'єднаннях громадян та інших формуваннях з працівників науково-дослідних установ, вузів, висококваліфікованих спеціалістів-практиків народного господарства, підприємств громадської та засобів масової інформації.

Типове положення про експертні та консультативні ради екологічної експертизи затверджується Міністерством охорони навколишнього при-

родного середовища та ядерної безпеки України.

Розділ IV. СТАТУС ЕКСПЕРТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стаття 27. Експерт екологічної експертизи

Експертом екологічної експертизи може бути спеціаліст, який має вищу освіту, відповідну спеціальність, кваліфікацію і професійні знання, володіє навчаними аналізу експертної інформації і методикою еколого-експертної оцінки, а також має практичний досвід у відповідній галузі не менше трьох років.

Стаття 28. Права експерта державної екологічної експертизи

Експерт державної екологічної експертизи має право:

1) одержувати на його вимогу відомості та матеріали, необхідні для проведення екологічної експертизи;

2) ставити питання про відхилення поданих на екологічну експертизу матеріалів, які не відповідають вимогам природоохоронного законодавства, екологічним стандартам і нормативам та врахування яких потребує додаткових досліджень, пошукових робіт чи виділення додаткових капіталовкладень;

3) вносити пропозиції про залучення до проведення екологічної експертизи висококваліфікованих спеціалістів, науковців, створення належної матеріально-технічної та інформаційної бази;

4) на викладення особистої думки щодо висновків проведені екологічної експертизи.

Стаття 29. Обов'язки експерта екологічної експертизи зобов'язаний:

1) дотримуватися встановлених строків та порядку здійснення екологічної експертизи, норм і вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки;

2) забезпечувати всебічне, комплексне, об'єктивне, якісне і ефективне проведення екологічної експертизи;

3) своєчасно готувати обґрунтовані та об'єктивні висновки;

4) обґрунтовувати пропозиції про повернення документації на об'єкти екологічної експертизи на доопрацювання;

5) вносити відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм і методів проведення екологічної експертизи;

6) заявляти самовідвід за наявності особистої заінтересованості щодо конкретного об'єкта екологічної експертизи.

Стаття 30. Гарантії незалежності експерта екологічної експертизи

Незалежність експерта екологічної експертизи забезпечується:

1) проведенням екологічної експертизи у встановленому законодавством порядку;

2) виконанням еколого-експертних функцій відповідно до вимог законодавства незалежно від розпоряджень посадових осіб державних органів, об'єднань громадян та інших формувань;

3) свободою вибору форм і методів еколого-експертного аналізу і оцінки та викладення особистої думки з питань проведення аналізу;

4) заборобою втручання будь-кому в проведення екологічної експертизи, за винятком випадків порушення експертом вимог законодавства;

5) захистом порушених прав експерта у встановленому законодавством порядку.

Розділ V. ПРАВА ТА ОВОВ'ЯЗКИ ЗАМОВНИКІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стаття 31. Права замовників екологічної експертизи

Замовники екологічної експертизи мають право:

1) порушувати відповідні клопотання та одержувати консультації;

2) надавати суб'єктам екологічної експертизи письмові чи усні пояснення, зауваження, пропозиції щодо об'єктів екологічної експертизи чи з окремих їх рішень та обґрунтувань;

3) знайомитися з висновками екологічної експертизи;

4) клопотати про проведення додаткової екологічної експертизи;

5) одержувати інформацію про хід проведення екологічної експертизи;

6) здійснювати й інші функції в галузі екологічної експертизи в порядку, встановленому законодавством.

Стаття 32. Обов'язки замовників екологічної експертизи

Замовники екологічної експертизи зобов'язані:

1) подавати на екологічну експертизу необхідні матеріали на об'єкти екологічної експертизи і висновки щодо попередньої оцінки їх впливу на навколишнє природне середовище, здоров'я людей;

2) сприяти суб'єктам екологічної експертизи в об'єктивному і комплексному розгляді об'єктів екологічної експертизи та їх науково обґрунтованих оцінок;

3) надавати суб'єктам екологічної експертизи необхідні додаткові відомості та матеріали;

4) своєчасно вносити до документації на об'єкти екологічної експертизи необхідні корективи і зміни, що не потребують конструктивних досліджень і розрахунків, оплачувати виконані еколого-експертні роботи згідно з договорами;

5) виконувати вимоги висновків екологічної експертизи;

6) вирішувати інші питання відповідно до законодавства України.

Розділ VI. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стаття 33. Процедура проведення екологічної експертизи

Процедура проведення екологічної експертизи передбачає вирішення еколого-експертними органами чи формуваннями завдань експертного дослідження і оцінку об'єктів екологічної експертизи, підготовку обґрунтованого об'єктивного еколого-експертного висновку.

Процедура проведення екологічної експертизи передбачає:

1) перевірку наявності та повноти необхідних матеріалів і реквізитів на об'єкти екологічної експертизи та створення еколого-експертних комісій (груп) відповідно до вимог законодавства (підготовча стадія);

2) аналітичне опрацювання матеріалів екологічної експертизи, в разі необхідності натурні обстеження і проведення на їх основі порівняльного аналізу і часткових оцінок ступеня екологічної безпеки, достатності та ефективності екологічних обґрунтувань діяльності об'єктів екологічної експертизи (основна стадія);

3) узагальнення окремих експертних досліджень одержаної інформації та наслідків

(Закінчення на 8-й стор.).

(Початок на 6—7-й стор.).

діяльності об'єктів експертизи, підготовку висновку екологічної експертизи та подання його заінтересованим органам і особам (заключна стадія).

Стаття 34. Умови і підстави проведення державної екологічної експертизи

Державна екологічна експертиза проводиться у разі:

1) наявності або можливої потенційної небезпеки об'єктів екологічної експертизи для навколишнього природного середовища і здоров'я людей;

2) прийняття відповідного рішення Кабінетом Міністрів України, урядом Автономної Республіки Крим, місцевими Радами народних депутатів чи їх виконавчими комітетами, судом та правоохоронними органами відповідно до законодавства;

3) обумовленості загальнодержавними екологічними інтересами.

Державна екологічна експертиза видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, проводиться після оголошення замовником через засоби масової інформації Заяви про екологічні наслідки діяльності і подання еколого-експертним органам комплексу документів з обґрунтуванням оцінки впливу на навколишнє природне середовище.

Порядок передачі документів на державну екологічну експертизу визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 35. Заява про екологічні наслідки діяльності

Заява про екологічні наслідки діяльності повинна містити відомості про мету і засоби здійснення діяльності, суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливих екстремальних ситуацій, кількісні та якісні показники оцінки рівнів екологічного ризику такої діяльності, заходи, що гарантують здійснення діяльності відповідно до екологічних стандартів і нормативів, та зобов'язання замовника екологічної експертизи щодо забезпечення вимог екологічної безпеки при здійсненні діяльності.

Стаття 36. Вимоги до матеріалів оцінки впливу на навколишнє природне середовище

У матеріалах оцінки впливу на навколишнє природне середовище запланованої чи здійснюваної діяльності обґрунтовуються її доцільність та способи реалізації, можливі альтернативні варіанти рішень, характерні стани навколишнього природного середовища території, види та рівні впливу на нього в нормальних і екстремальних умовах, можливі зміни його якісного стану, еколого-економічні наслідки діяльності, заходи щодо зменшення рівня екологічного ризику і забезпечення вимог екологічної безпеки.

Стаття 37. Шляхи проведення державної екологічної експертизи

Державна екологічна експертиза проводиться шляхом:

1) аналізу і оцінки об'єктів екологічної експертизи групами спеціалістів еколого-експертних підрозділів чи спеціалізованих установ і організацій органів Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, Міністерства охорони здоров'я України;

2) еколого-експертних досліджень і оцінки об'єктів екологічної експертизи — спеціально створеними комісіями із залученням фахівців-практиків та науковців інших установ, організацій і підприємств;

3) створення Міністерством охорони навколишнього при-

родного середовища та ядерної безпеки України спільно з іншими органами державної виконавчої влади міжгалузевих експертних комісій;

4) залучення на договірних засадах інших спеціалізованих організацій для попереднього експертного розгляду і підготовки відповідних пропозицій.

Стаття 38. Строки проведення державної екологічної експертизи

Граничні строки проведення державної екологічної експертизи об'єктів:

1) групами спеціалістів еколого-експертних підрозділів, установ чи організацій Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України — до 45 календарних днів з продовженням у разі потреби до 60 днів, а у виняткових випадках, залежно від складності проблеми, — до 120 днів;

2) спеціально створеними міжгалузевими еколого-експертними комісіями чи іншими спеціалізованими організаціями — до 90 календарних днів;

3) за доопрацьованими матеріалами відповідно до висновків попередньої екологічної експертизи — до 30 календарних днів.

Початком державної екологічної експертизи вважається день подання еколого-експертному органу комплексу необхідних матеріалів і документів, а у разі необхідності — і додаткової науково-дослідної інформації з тих питань, що виникли під час проведення експертизи.

Стаття 39. Висновки державної екологічної експертизи

Висновки державної екологічної експертизи повинні містити оцінку екологічної допустимості і можливості прийняття рішень щодо об'єкта екологічної експертизи та враховувати соціально-економічні наслідки.

Позитивні висновки державної екологічної експертизи після затвердження їх Міністерством охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України чи його органами на місцях є підставою для відкриття фінансування проєктів і програм чи діяльності.

Реалізація проєктів і програм чи діяльності без позитивних висновків державної екологічної експертизи забороняється.

В разі негативної оцінки об'єктів державної екологічної експертизи замовник зобов'язаний забезпечити їх подальше опрацювання відповідно до вимог еколого-експертного висновку і своєчасну передачу матеріалів на додаткову державну екологічну експертизу.

Стаття 40. Строк дії висновків державної екологічної експертизи

Позитивний висновок державної екологічної експертизи є дієвим протягом трьох років від дня його видачі.

Якщо за цей час не розпочато реалізацію рішення щодо об'єкта державної екологічної експертизи, то він підлягає новій державній екологічній експертизі.

Стаття 41. Оголошення Заяви про проведення громадської екологічної експертизи

З метою інформування населення та узгодження дій з іншими об'єднаннями громадян суб'єкти громадської екологічної експертизи оголошують через засоби масової інформації Заяву про проведення громадської екологічної експертизи, в якій зазначаються відомості про склад громадського еколого-експертного формування, перелік спеціалістів, залучених до участі в експертизі, об'єкт екологічної експертизи, строки її проведення.

Заява про проведення громадської екологічної експертизи подається до відповідних місцевих Рад народних депутатів, органів державної виконавчої влади та державної екологічної експертизи.

Стаття 42. Висновки громадської екологічної експертизи

Висновки громадської екологічної експертизи можуть бути висвітлені у засобах масової інформації і надіслані відповідним Радам народних депутатів, органам виконавчої влади на місцях, органам державної екологічної експертизи, іншим заінтересованим органам і особам та замовникам об'єктів екологічної експертизи, стосовно яких вона проводилася.

Висновки громадської екологічної експертизи можуть враховуватися при проведенні державної екологічної експертизи, а також органами, що приймають рішення про реалізацію об'єкта експертизи.

Стаття 43. Зміст висновків екологічної експертизи

Висновки екологічної експертизи складаються з вступної (протокольної), констатуючої (описової) та заключної (оціночно-узагальнюючої) частин.

У вступній частині містяться дані про орган, що проводить екологічну експертизу, склад експертів, час проведення, найменування об'єкта екологічної експертизи, його кількісні та якісні показники, відомості про виконавців і замовників екологічної експертизи та про орган, який приймає рішення щодо реалізації об'єкта екологічної експертизи.

У констатуючій частині подається коротка характеристика видів запланованої чи здійснюваної діяльності, її впливу на стан навколишнього природного середовища, здоров'я людей, ступеня екологічного ризику відповідних заходів, спрямованих на нейтралізацію і запобігання цьому впливові, забезпечення вимог екологічної безпеки, охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

У заключній частині містяться узагальнена оцінка об'єкта екологічної експертизи, зауваження і пропозиції щодо вдосконалення обґрунтування його екологічного впливу, висновки щодо схвалення, повернення на доопрацювання чи відхилення його від подальшого еколого-експертного розгляду з посиланням на відповідні нормативні документи та щодо можливості прийняття рішення про подальшу реалізацію об'єкта екологічної експертизи.

Стаття 44. Оскарження висновків державної екологічної експертизи

Юридичні особи, заінтересовані в спростуванні висновків державної екологічної експертизи або їх окремих положень, подають обґрунтовану заяву до відповідних Рад народних депутатів, органів державної виконавчої влади, державної екологічної експертизи та інших органів, які приймають рішення про проведення такої експертизи. В разі відмови у розгляді заяви вони мають право звернутися до суду.

Відповідні Ради народних депутатів, органи державної екологічної експертизи, інші органи, які приймають рішення про проведення державної екологічної експертизи, зобов'язані в місячний строк розглянути підстав призначити проведення додаткової державної екологічної експертизи із залученням незалежних експертів. Оскарження висновків державної екологічної експертизи не припиняє їх дії.

Висновки додаткової державної екологічної експертизи є остаточними для прийняття відповідним органом рішення щодо подальшої реалізації об'єкта екологічної експертизи.

Стаття 45. Визнання висновків державної екологічної експертизи недійсними

Висновки державної екологічної експертизи можуть бути визнані недійсними в судовому порядку в разі:

1) порушення вимог законодавства про проведення державної екологічної експертизи;

2) недотримання державних санітарних норм, правил, гігієнічних нормативів, будівельних норм і правил, вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки;

3) неврахування важливих достовірних відомостей про стан екологічної ситуації, що склалася в районі (місці) реалізації об'єкта екологічної експертизи, який може негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, природних ресурсів, здоров'я людей;

4) порушення прав учасників еколого-експертного процесу, якщо це призвело до неправдивого висновку екологічної експертизи.

Стаття 46. Оскарження рішень, прийнятих на підставі висновків державної екологічної експертизи

Рішення, прийняті відповідними органами на підставі висновків державної екологічної експертизи, можуть бути оскаржені заінтересованими юридичними особами до відповідних вищих органів протягом місяця від дня їх прийняття, а в разі незгоди з рішеннями цих органів — в судовому порядку відповідно до законодавства України.

Розділ VII. ФІНАНСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стаття 47. Фінансування державної екологічної експертизи

Фінансування державної екологічної експертизи здійснюється її замовником.

Державні екологічні експертизи об'єктів, що реалізуються за рахунок державних капіталовкладень, фінансуються за рахунок державного бюджету.

Фінансування державної екологічної експертизи екологічних ситуацій та екологічно небезпечних діючих об'єктів і комплексів, що здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України, уряду Автономної Республіки Крим, місцевих Рад народних депутатів чи їх виконавчих комітетів, здійснюється відповідно до закупок коштів державного бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів, а також відповідних позабюджетних фондів охорони навколишнього природного середовища.

Кошти на проведення державної екологічної експертизи об'єктів, які фінансуються за рахунок її замовників чи державних капіталовкладень, виділяються в межах лімітів проектно-кошторисної документації згідно з нормативами, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 48. Фінансування інших екологічних експертів

Замовники інших екологічних експертів, осіб, заінтересованих в проведенні додаткових експертів, а також підприємств, установ та організацій, що експлуатують екологічно небезпечні об'єкти, які негативно впливають на стан навколишнього природного середовища і здоров'я людей,

проводять екологічні експертизи за свій рахунок згідно з договорами.

Стаття 49. Фінансування громадської екологічної експертизи

Фінансування громадської екологічної експертизи здійснюється за рахунок коштів об'єднань громадян, громадських природоохоронних та інших фондів, а також цільових добровільних грошових внесків громадян, підприємств, установ і організацій.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЕКОЛОГІЧНУ ЕКСПЕРТИЗУ

Стаття 50. Правопорушення в галузі екологічної експертизи

Правопорушеннями в галузі екологічної експертизи є:

1) порушення встановленого законодавством порядку проведення екологічної експертизи;

2) надання свідомо неправдивих відомостей про екологічні наслідки діяльності об'єкта екологічної експертизи;

3) надання дозволів на спеціальне природокористування, фінансування та реалізація проєктів і програм чи діяльності, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, без позитивного висновку екологічної експертизи;

4) здійснення екологічної експертизи неправоздатними підприємствами, установами, організаціями, об'єднаннями громадян та іншими формуваннями;

5) недотримання під час реалізації об'єкта експертизи вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки відповідно до висновку державної екологічної експертизи;

6) незаконне втручання будь-якого у проведення екологічної експертизи;

7) ухилення від надання на законну вимогу державних еколого-експертних органів і формувань необхідних відомостей і матеріалів;

8) підготовка свідомо неправдивого висновку державної екологічної експертизи.

Особи, винні в порушенні законодавства в галузі екологічної експертизи, притягаються відповідно до дисциплінарної, адміністративної, цивільної чи кримінальної відповідальності.

Законодавством України може бути встановлено відповідальність і за інші правопорушення в галузі екологічної експертизи.

Розділ IX. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ГАЛУЗІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стаття 51. Міжнародне співробітництво в галузі екологічної експертизи

Міжнародне співробітництво в галузі екологічної експертизи здійснюється відповідно до міжнародних договорів.

Якщо міжнародним договором встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про охорону навколишнього природного середовища, то застосовуються правила міжнародного договору України.

Міжнародні екологічні експертизи регламентуються міжнародними договорами.

Президент України
Л.КУЧМА.

м. Київ,
9 лютого 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО СТАТУС ГІРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ В УКРАЇНІ

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України: у місячний термін затвердити перелік населених пунктів, яким надається статус гірських; у тримісячний термін встановити умови оплати праці осіб, які працюють у гірських районах; подати Верховній Раді України пропозиції про внесення змін і доповнень до законодавчих актів, що випливають із Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»; привести рішення уряду України у відповідність із зазначеним Законом;

через два роки подати Верховній Раді України пропозиції щодо внесення змін і доповнень до цього Закону в частині визначення критеріїв віднесення населених пунктів до категорії гірських.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 15 лютого 1995 року.

Пропозиції щодо надання населеним пунктам статусу гірських подаються урядом Автономної Республіки Крим та виконавчими комітетами обласних Рад народних депутатів Кабінету Міністрів України.

Перелік населених пунктів, яким надається статус гірських, затверджується Кабінетом Міністрів України. У разі ліквідації, перейменування, об'єднання, роз'єднання населених пунктів, яким надано статус гірських, або створення нових зазначений перелік уточнюється в такому ж порядку.

Стаття 3. Державні гарантії соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських. Для забезпечення соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських, держава гарантує:

- 1) виділення бюджетних коштів на розвиток і зміцнення матеріально-технічної бази пасажирського транспорту, дорожнього господарства, зв'язку, електричних мереж, систем теле- і радіотрансляції, газифікації та розробки місцевих газових і нафтових родовищ, освіти, охорони здоров'я, культурно-побутового та торговельного обслуговування, а також фінансування заходів для поліпшення родючості земель, розвитку та використання туристичних, рекреаційних та лікувальних можливостей гірського регіону;

2) здійснення заходів щодо будівництва об'єктів виробничої і соціальної інфраструктури;

3) встановлення доплат до цін сільськогосподарської продукції, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, та реалізується державні виробниками таких населених пунктів;

4) забезпечення в централізованому порядку поставок населенню життєво необхідної продукції в обсягах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України;

5) плату за електроенергію громадянами у розмірі, що дорівнює платі за електроенергію у сільській місцевості.

Стаття 4. Пільгове кредитування

Для розвитку промислового, сільськогосподарського виробництва, будівництва, зв'язку, інших галузей економіки у населених пунктах, яким нада-

но статус гірських, банківські кредити надаються на пільгових умовах.

Стаття 5. Порядок визначення та надання громадянам статусу особи, яка проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського

Статус особи, яка проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського, надається громадянам, що постійно проживають, постійно працюють або навчаються на денних відділеннях навчальних закладів в цьому населеному пункті, про що громадянам виконавчим комітетом відповідної місцевої Ради народних депутатів видається посвідчення встановленого зразка.

Посвідчення видається також окремим громадянам інших населених пунктів, умови проживання яких відповідають критеріям, передбаченим у статті 1 цього Закону.

Рішення виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів про відмову у наданні (припиненні) громадянину статусу особи, яка проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського, може бути оскаржено до суду в порядку, передбаченому чинним законодавством.

Стаття 6. Пільги громадянам, яким надано статус особи, що проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського

1. Умови оплати праці осіб, які працюють у гірських районах, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Розмір державних пенсій, стипендій, всіх передбачених чинним законодавством видів державної матеріальної допомоги громадянам, які одержали статус особи, що працює, проживає або навчається на території населеного пункту, якому надано статус гірського, збільшується на 20 відсотків.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 15 лютого 1995 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про невідповідність Указу Президента України від 27 січня 1995 року № 85/95 «Про фінансово-промислові групи в Україні» чинним законам України

Враховуючи те, що Указ Президента України «Про фінансово-промислові групи в Україні» суперечить статтям 2, 6, 8 Закону України «Про підприємництво»; статтям 1, 6, 7, 11 Закону України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності»; а також, що затверджені цим Указом Положення про фінансово-промислові групи в Україні суперечить статті 3 Закону України «Про банки і банківську діяльність»; статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»; статтям 1, 11, 31 Закону України «Про заставу»; статті 13 Закону України «Про господарські товариства»; статтям 5, 28 Земельного кодексу України; статті 1 Закону України «Про систему оподаткування».

Верховна Рада України постановляє:

1. Відповідно до пункту 29 статті 97 Конституції України накласти вето на Указ Президента України від 27 січня 1995 року № 85/95 «Про фінансово-промислові групи в Україні»;
2. Запропонувати Президенту України привести Указ від 27 січня 1995 року «Про фінансово-промислові групи в Україні» та затверджене Положення про фінансово-промислові групи в Україні у відповідність до чинних законів України;
3. Доручити Комісії Верховної Ради України з питань економічної політики та управління народним господарством і Комісії Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності разом з Адміністрацією Президента України і Кабінетом Міністрів України у двотижневий термін підготувати подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про фінансово-промислові групи в Україні.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 2 березня 1995 року.

Реабілітовані історією

Забуттю не підлягає

В ІСТОРІЇ кожного народу є світлі, рожеві і чорні сторінки. У нас, українців, чорних — ой, як багато! В цьому знову переконуємось, читаючи альманах «Забуттю не підлягає», нещодавно виданий у Херсоні редакцією науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією». Його автори — науковці, соціологи, письменники, журналісти, краєзнавці, яких очолює редактор-упорядник, заслужений журналіст України Едуард Дубовик, — на основі численних документів, що до недавнього часу були за сім'ями закам'яні в архівах колиського КДБ, розповідають і про жертви фашизму в окупованій Таврії, і про неможливі жорстокі сталінські репресії 20—50-х років.

«Ми не забуваємо великих звершень і перемог нашого народу, але ж повинні пам'ятати і все те, що було поруч із цим негативним. Пам'ятати, щоб не повторити помилок минулого», — справедливо пише в загальноназійній статті доктор історичних наук, професор Віктор Сусорин.

На Херсонщині під час гітлерівської окупації було розстріляно понад 28580 мирних жителів, знищено 43589 військовополонених, вивезено на каторжні роботи до Німеччини 37499 коняків і дівчат. Це — фашистський геноцид.

А перед цим ще був не менш жахливий сталінський. Лише у 20-і роки, в період «ліквідації кулацтва як класу», на Херсонщині потерпіло близько 70 тисяч селян та членів їхніх сімей. Десятки тисяч громадян було безвинно репресовано під час кампанії боротьби з «ворогами народу», троцькістами, пособниками фашизму тощо.

В альманаші поруч із Законом «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні» і постановою Верховної Ради України про вилучення цього Закону вміщено численні досі невідомі документи, нариси й оповіді, зокрема про отамана Миколу Григор'єва, якого радянські історики, також як і Нестора Махна, довгий час величали «керівником банди»; про репресивні заходи наприкінці 30-х років щодо воєначальників і командирів Червоної Армії, що згодом призвело до численних жертв нашого народу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років, тощо.

З інтересом ознайомилися читач з документами — протоколами допиту слідчими НКВС України відомого українського письменника Миколи Куліша, а також з оповідами колисьних в'язнів ГУЛАГ Олени Степанової, Михайла Масютка, Віктора Косяка, Віктора Войка, Якова Закарєвського, багатьох інших, хто переміг жахливі табори Сибіру, Коліми, Соловки.

Альманах привернув увагу Голови Верховної Ради України Олександра Мороза. У листі до редколегії видання він висловив щирий подяку за копітку роботу зі створення своєрідної книги пам'яті, підкреслив, що така література має велике соціальне значення, справляє позитивний вплив на творення правосвідомості української держави.

Завважив Олександр Олександрович і на недолік: малий тираж альманаху — всього 5 тисяч примірників.

Володимир ЧЕРКАС.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо забезпечення розвитку вугільної промисловості в 1995 році

З метою забезпечення народного господарства і населення України вугіллям та підвищення ефективності роботи підприємств вугільної промисловості:

1. Кабінету Міністрів України: — передбачити в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 1995 рік» надання Міністерству вугільної промисловості України та підприємствам цієї галузі коштів на капітальне будівництво, утримання підприємств, зокриття збиткових підприємств, фінансування геологорозвідувальних робіт, здійснення встановлених законодавством одноразових виплат за втрату працездатності працівникам вугільної промисловості, а також першочерговий, після платежів на невідкладні потреби та внесків до бюджету і державних цільових фондів, порядок розподілу за енергопотребі;

— розглянути питання щодо створення фонду стабілізації вугільної промисловості та виступи, в разі потреби, відповідні пропозиції на розгляд Верховної Ради України;

— вирішити питання щодо удосконалення діючої системи оплати праці працівників вугільної промисловості, забезпечення при цьому підвищення питомої ваги тарифної ставки в її структурі.

2. Міністерству економіки України разом з Антимонопольним комітетом України сприяти створенню паливно-енергетичних і вугільно-металургійних фінансово-промислових груп.

3. Рекомендувати Національному банку України продовжити до 1 січня 1996 року строк повернення кредиту фінансової стабілізації економіки, який було надано підприємствам вугільної промисловості в березні 1994 року.

4. Міністерству вугільної промисловості України вирішити в установленому порядку питання щодо закриття протягом 1995 року частини шахт, які є збитковими і мають обмежені запаси вугілля, за запровадженням комплексу заходів щодо соціального захисту працівників, які звільняються.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 3 березня 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до законодавчих актів України щодо застосування кримінальних покарань у вигляді штрафу

Верховна Рада України постановляє:

Внести до законодавчих актів України такі зміни:

1. У Кримінальному кодексі України:

1. Частину третю статті 29 викласти у такій редакції: «Особам, що визнані непрацездатними, а також особам, які стали непрацездатними після застановлення вироку суду, суд може замінити вправні роботи штрафом з розрахунку чотири мінімальних розміри заробітної плати штрафом за один місяць вправних робіт, а за злочини, що не є корисливими, з того ж розрахунку, але на суму не більш як п'ятдесят мінімальних розмірів заробітної плати, або громадської догодою».

2. Частину другу і третю статті 32 викласти у такій редакції:

«Розмір штрафу встановлюється залежно від тяжкості винного злочину з урахуванням майнового стану винного в межах від десяти до чотирьохсот мінімальних розмірів заробітної плати, а за корисливими злочинами — в межах до однієї тисячі мінімальних розмірів заробітної плати. У виняткових випадках, передбачених законодавчими актами України, за окремі злочини може бути встановлено і більш високі розміри штрафу. В разі злісного ухилення особи від сплати штрафу, призначеного як основне покарання, суд може замінити несплачену суму штрафу покаранням у вигляді вправних робіт без позбавлення волі з розрахунку один місяць вправних робіт за чотири мінімальних розміри заробітної плати штрафом, але на строк не більш як два роки».

3. У частині другій статті 106, частині першій статті 107, статтях 130 і 131, частині першій статті 145, частині першій статті 155^а, статтях 181, 189, частині третій статті 192, частинах першій і третій статті 193, статтях 198, 200, 204, 205, 207^а, частині першій статті 220^а слова «штрафом у розмірі до ста карбованців» замінити словами «штрафом до сорока мінімальних розмірів заробітної плати».

4. У частині першій статті 89, частині першій статті 108, статтях 108^а і 115^а, частині першій статті 125, статті 126, частині першій статті 161, частині першій статті 162, статті 163, частині першій статті 182, статті 183^а, частині першій статті 188, частині першій статті 188^а, частині першій статті 192, статті 205^а, частині першій статті 206, частині першій статті 213, частині першій статті 221, частині першій статті 229 слова «штрафом у розмірі до двохсот карбованців» замінити словами «штрафом від тридцяти до вісімдесяти мінімальних розмірів заробітної плати».

5. У частині першій статті 109, статті 115, частині першій статті 134^а, статтях 136, 137, частині першій статті 147^а, статті 159, частинах першій і другій статті 160, статтях 167, 176^а, 176^б, 179, 183^а, 187^а, 202, 207^а, 211, 211^а, 212, 217, частині першій статті 217, частині першій статті 220^а, частині першій статті 227, частині першій статті 228, частині першій статті 228^а, частині першій статті 228^б, частині першій статті 229^а і 229^б слова «штрафом у розмірі до трьохсот карбованців» у частині другій статті 125 слова «штрафом у розмірі від ста до трьохсот карбованців», у статті 208^а слова «штрафом у розмірі від

двохсот до трьохсот карбованців» замінити словами «штрафом від п'ятдесяти до ста двадцяти мінімальних розмірів заробітної плати».

6. У статтях 87 і 88, частині першій статті 143, частині першій статті 155, частині першій статті 155^а слова «штрафом у розмірі до чотирьохсот карбованців», у частині першій статті 227^а слова «штрафом у розмірі від ста до чотирьохсот карбованців» замінити словами «штрафом від шістдесяти до ста шістдесяти мінімальних розмірів заробітної плати».

7. У частині першій статті 81 і частині першій статті 83 слова «штрафом у розмірі від ста до п'ятисот карбованців», у частині другій статті 155^а, частині другій статті 161, частині другій статті 182, статті 189^а, частині першій статті 206^а, частинах другій і третій статті 213, частині четвертій статті 228^а слова «штрафом у розмірі до п'ятисот карбованців», у частині другій статті 194, частині першій статті 215 слова «штрафом у розмірі до двох тисяч карбованців», у статтях 215^а і 215^б слова «штрафом у розмірі від трьохсот до двох тисяч карбованців» замінити словами «штрафом від ста до двохсот мінімальних розмірів заробітної плати».

8. У частині першій статті 84 слова «штрафом у розмірі від двохсот до однієї тисячі карбованців», у статті 108^а, частині першій статті 147^а, частині першій статті 160, частині першій статті 193^а слова «штрафом у розмірі до однієї тисячі карбованців», у частині першій статті 176^а, статті 176^б частині першій статті 189^а слова «штрафом у розмірі від

трьохсот до однієї тисячі карбованців», у статті 187^а, частині першій статті 227^а слова «штрафом у розмірі до двох тисяч карбованців» замінити словами «штрафом від двохсот до чотирьохсот мінімальних розмірів заробітної плати».

9. У частині першій статті 155^а слова «штрафом у розмірі від однієї тисячі до трьох тисяч карбованців», у частині першій статті 154, частині першій статті 155^а, частині першій статті 155^б, частині першій статті 155^в слова «штрафом у розмірі до п'яти тисяч карбованців» замінити словами «штрафом від двохсот до чотирьохсот мінімальних розмірів заробітної плати».

10. У частині другій статті 154 слова «штрафом у розмірі від трьох тисяч до п'ятнадцяти тисяч карбованців», у частині другій статті 155^а слова «штрафом у розмірі від п'яти тисяч до десяти тисяч карбованців», у частині першій статті 163^а, у частині першій статті 228^а слова «штрафом у розмірі до десяти тисяч карбованців» замінити словами «штрафом від трьохсот до восьмисот мінімальних розмірів заробітної плати».

11. У частині третій статті 155^а слова «штрафом у розмірі від десяти тисяч до п'ятнадцяти тисяч карбованців», у частині другій статті 228^а слова «штрафом у розмірі до п'ятнадцяти тисяч карбованців» замінити словами «штрафом від чотирьохсот до дев'ятисот мінімальних розмірів заробітної плати».

12. У частині третій статті 228^а слова «штрафом у розмірі до двадцяти п'яти тисяч карбованців» замінити словами «штрафом від п'ятисот до однієї тисячі мінімальних розмірів заробітної плати».

13. У частині першій статті 162^а слова «від трьох до однієї тисячі», у частині першій статті 206^а слова «від трьох до десяти», у частинах першій і другій статті 187^а слова «до трьох з половиною» замінити словами «до тридцяти».

11. У Законі України «Про порядок застосування кримінальних покарань і заходів адміністративного стягнення у вигляді штрафу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 35, ст.510):

1. У назві Закону слова «кримінальних покарань» і виключити.

2. У статті 1: із частини першої слова і цифри «Кримінального», «міра кримінального покарання і», «та статтею 62, частинами першою і другою статті 66, частинами першими статей 68^а і 75, статтею 76, частиною другою статті 77^а, частиною першою статті 80, статтею 187^а, частиною першою статті 215, статтями 215^а, 215^б, 215^в, Кримінального кодексу Української РСР» виключити;

із частини другої слова і цифри «та частиною першою статті 215, статтями 215^а, 215^б і 215^в Кримінального кодексу Української РСР» виключити.

111. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
8 лютого 1995 року.

Точка зору

Не піддаватися емоціям

У «ГОЛОСІ УКРАЇНИ» 23 лютого ч.р. було опубліковано матеріал під заголомком «Закон для неспівласки — як дитина». Нове явище, карбоні депутат України Олександр Нідзієв, розповідає про конфлікт докола одного спільного підприємства. Оскільки головною діючою особою і винуватцем того, що сталося, виступаю я, то мені хотілося б висловити і свою точку зору на цю ситуацію.

Скажу відразу: вона не проста. З різних причин уже не один рік точаться баталії, пов'язані із будівництвом цегельного заводу в селі Свобода нашого Згурівського району. Приступивши до виконання своїх службових обов'язків, я через певний час був утягнутий до цього виру пристрасний. Розпочалося листування з райпрокуратурою. Перший протест районного прокурора, датований 28.09.94 р., було подано на розпорядження одного з моїх попередників — представника Президента в районі. У ньому містилося прохання прокурора скасувати розпорядження про державну реєстрацію СП «Свобода». Що й було зроблено 4 жовтня 1994 року.

Згодом прокурор району виніс ще один протест. Уже на мого розпорядження від 4.10.94 р., після чого було

змінено його назву. 23 січня 1995 року прокурор району, старший радник юстиції Айда Піголенко повідомляє мене і начальника відділу загального нагляду облпрокуратури В.Григоренка про те, що свій протест від 28.09.94 р. відкликає.

14 лютого ч.р. з'являється ще один протест райпрокурора щодо розпорядження голови виконкому райради № 160 від 22 листопада 1994 року про державну реєстрацію СП «Будівельні матеріали». Але не встигло, як кажуть, висохнути чорнило, як прокурор району за вказівкою облпрокуратури відкликає і цей протест. І я цілком солідарний з тим, що всі спори між господарськими суб'єктами мають вирішуватися у встановленому законом порядку. В даному разі — в арбітражному суді.

Я розумію, що людям, які не знають усієї глибини конфлікту, що спалахнув у селі Свобода нашого району, важко щось збагнути.

Наприклад, я не можу зрозуміти, про які протести обласної прокуратури пише автор. Нїби аж три їх було винесено на мої дії. Протести районного прокурора, справді, були. Про них я вже згадував. Але про протест облпрокуратури щось не пам'ятаю. Ще раз повторюю: не варто піддаватися емоціям і робити безапелційні висновки на зразок: «За всім чим стоїть корисливий інтерес Олександра Попсуя». Про мої «корисливі інтереси» знають мої виборці. І полягають вони в тому, аби якнайшвидше пригасити конфлікт, добувати цегельний завод, щоб мати в районі таку не обхідну продукцію, робочі місця тощо. Я захищаю інтереси мешканців сіл Безуглівка і Свобода, всіх трудявників КСП імені Т.Шевченка, на землях якого споруджується підприємство з виробництва будівельних матеріалів.

Олександр ПОПСУЙ,
голова Згурівської районної Ради.

Київська область.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
Про неналежне виконання вимог
щодо повернення валютних
цінностей, які незаконно
знаходяться за кордоном

На підставі подання Координаційного комітету по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю постановляю:

1. За несвоєчасне і неповне виконання Указу Президента України від 18 червня 1994 року № 319 «Про невідкладні заходи щодо повернення в Україну валютних цінностей, що незаконно знаходяться за її межами» та доручень Президента України щодо наведення чіткого порядку у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності та валютного регулювання, невиконання до посадових осіб у цій справі віцепрем'єр-міністрів України Мітюкова Ігоря Олександровича об'єктивні догани.

Виконуючому обов'язки Прем'єр-міністра України Е.Марчуку вирішити питання щодо притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у неналежному виконанні вимог зазначеного Ука-

зу та доручень Президента України.

2. Виконуючому обов'язки Прем'єр-міністра України Е.Марчуку разом з головою Правління Національного банку України В.Ющенком здійснити необхідні заходи щодо виконання у повному обсязі вимог зазначених Указу та доручень Президента України з цих питань.

3. Звернути увагу Прем'єр-міністра Автономної Республіки Крим, голів Донецької, Запорізької, Одеської, Миколаївської, Полтавської та Черкаської обласних Рад на відсутність належного порядку та контролю за здійсненням зовнішньоекономічної діяльності та зажадати від них недопущення незаконного відпливу валютних цінностей за кордон.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
10 березня 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» з дня опублікування.
2. Кабінету Міністрів України:
 - а) 1 червня 1995 року підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції до зміни і доповнення до законодавчих актів, що випливають із Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»;
 - б) 1 липня 1995 року привести рішення уряду України у відповідність з цим Законом;
 - в) 1 червня 1995 року забезпечити розробку і затвердження нормативних актів відповідно до повноважень уряду України, визначених цим Законом.

м.Київ, 15 лютого 1995 року.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни, які застосовуються в цьому Законі

Для цілей цього Закону вживаються такі терміни:

незаконний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів — діяння, пов'язані з культивуванням рослин, що містять наркотичні речовини, виробленням, виготовленням, зберіганням, розподілом, торгівлею, використанням, переміщенням на території України та за її межами наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які здійснюються з порушенням вимог Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів»;

наркоманія — хворобливий психічний стан, зумовлений хронічною інтоксикацією лікарськими засобами, наркотичними засобами, що віднесені до таких конвенцій ООН чи Комітетом з контролю за наркотиками при Міністерстві охорони здоров'я України (далі — Комітет), і характеризується психічною або фізичною залежністю від них;

хворий на наркоманію (наркоман) — особа, якій у встановленому порядку медичним закладом встановлено діагноз «наркоманія»;

незаконне вживання наркотичних засобів або психотропних речовин — вживання наркотичних засобів або психотропних речовин без призначення лікаря;

зловживання наркотичними засобами або психотропними речовинами — умисне систематичне незаконне вживання наркотичних засобів або психотропних речовин;

лікарський огляд — амбулаторний огляд особи з метою встановлення стану наркотичного сп'яніння;

медичне обстеження — обстеження особи в стаціонарних умовах з метою встановлення діагнозу «наркоманія»;

наркологічні заклади — заклади (відділення або кабінети), які у встановленому законом порядку подають наркологічну допомогу;

добровільне лікування — лікування наркоманії, яке здійснюється за згодою хворого або його законного представника;

примусове лікування — лікування на підставі судового рішення хворого на наркоманію, який ухиляється від добровільного лікування або продовжує вживати наркотичні засоби без призначення лікаря і порушує права інших осіб;

ухилення від медичного огляду, медичного обстеження або лікування — умисне невиконання розпорядження працівника органів внутрішніх справ щодо медичного огляду, а так само невиконання призначень та рекомендацій лікаря особою, яка зловживає наркотичними засобами або психотропними речовинами;

тяжкий психічний стан чи психічний розлад — стан, що супроводжується затяморенням свідомості, порушенням мислення, волі, емоцій, інте-

лекту або пам'яті, які перешкоджають сприйняттю особою навколишньої дійсності, свого стану або поведінки.

Стаття 2. Законодавство про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними

Законодавство про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними складається із Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів», цього Закону та інших законодавчих актів.

Стаття 3. Органи, що ведуть боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанням ними

Боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів здійснюють у межах наданих їм повноважень відповідні органи Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Генеральної прокуратури України, Державного митного комітету України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, а заходи протидії зловживанню ними — Міністерство охорони здоров'я України та інші відповідні органи і установи.

Органи, уповноважені Кабінетом Міністрів України здійснювати контроль за порядком обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, у разі виявлення порушень порядку цього обігу застосовують у межах своїх компетенцій відповідні заходи щодо усунення таких порушень, і в разі наявності в діяльності осіб ознак адміністративного правопорушення чи злочину зобов'язані надіслати інформацію або подати матеріали до відповідних правоохоронних органів, які ведуть боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Розділ II
ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ
НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ
НАРКОТИЧНИХ
ЗАСОБІВ,
ПСИХОТРОПНИХ
РЕЧОВИН
І ПРЕКУРСОРІВ

Стаття 4. Контрольована поставка

Державний митний комітет України та державні органи (підрозділи), які мають право здійснювати оперативну розшукову діяльність, з

метою виявлення джерел і каналів незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, осіб, які беруть участь в цьому, в кожному окремому випадку для доведення з України чи транзит через її територію наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Контрольована поставка може використовуватися також щодо незаконного перевезення та пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які здійснюються в межах території України.

Порядок проведення контрольованої поставки визначається Митним кодексом України і нормативним актом Державного митного комітету України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, погодженим з Генеральною прокуратурою України і Міністерством юстиції України.

Стаття 5. Оперативна закупівля

Для одержання доказів злочинної діяльності, пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, працівниками органів (підрозділів), яким надано право здійснювати оперативну розшукову діяльність, за постановою начальника відповідного органу, погодженою з прокурором, дозволяється проведення операції щодо придбання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів — оперативної закупівлі.

Порядок проведення оперативної закупівлі визначається нормативним актом Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, погодженим з Генеральною прокуратурою України та Міністерством юстиції України.

Стаття 6. Конфіскація

Наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсорі, що знаходяться в незаконному обігу, а також обладнання, яке використовується для їх незаконного виготовлення, підлягають конфіскації у встановленому законом порядку.

Наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсорі, використання яких в законному обігу визнано недозволеним, а також обладнання для їх виготовлення підляга-

ють знищенню в порядку, встановленому нормативним актом Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Генеральної прокуратури України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства юстиції України і Верховного Суду України.

Після розгляду судом справ про злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, 50 відсотків вартості конфіскованої майна і коштів, визначених судом такими, що набулі в ході цієї злочинної діяльності, передається органам, які безпосередньо проводили дізнання та попереднє слідство, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Запобігання правоохоронних органів про розміщення коштів, одержаних від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

На письмову вимогу державних органів (підрозділів), які мають право здійснювати оперативну розшукову діяльність, банки, а також кредитні, митні, фінансові та інші установи, підприємства, організації (незалежно від форм власності) зобов'язані протягом трьох днів надіслати інформацію і документи про операції, рахунки, вклади, внутрішні та зовнішні економічні угоди юридичних осіб та громадян, відносно яких є оперативні та інші матеріали, що свідчать про їх причетність до незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів.

Значення в частині першій цієї статті установи, підприємства і організації протягом двадцяти днів зобов'язані повідомити відповідні правоохоронні органи про громадян, одноразові грошові вклади і перекази яких перевищують тисячу мінімальних розмірів зарплати працівників. Невиконання посадовими особами значених установ, підприємств і організацій цих вимог тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Стаття 8. Огляд транспортних засобів, вантажів і особистих речей

Огляд транспортного засобу, вантажу, що в ньому знаходиться, особистих речей водія і пасажирів може бути здійснено посадовими особами органів Міністерства внутрішніх справ України і Служби безпеки України на підставі заяви, повідомлення про правопорушення, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів або за наявності про це іншої достовірної інформації компетентних органів.

У разі виявлення речовин, які викликають підозру як такі, що належать до наркотичних, психотропних або прекурсорів і потребують подальшого дослідження, а також наявності у водія чи пасажирів ознак наркотичного сп'яніння транспорт і зазначені особи можуть бути доставлені в органи внутрішніх справ для з'ясування необхідних обставин.

У разі безпідставного огляду транспорту, вантажу, що в ньому знаходиться, водія і пасажирів, а також безпідставного доставлення зазначених осіб і транспорту в органи внутрішніх справ такі особи мають право на відшкодування в повному обсязі завданої їм матеріальної і моральної шкоди згідно з чинним законодавством.

Стаття 9. Використання об'єктів масового перебування громадян для вживання чи збуту наркотичних засобів або психотропних речовин

У разі встановлення фактів систематичного вживання чи збуту наркотичних засобів або психотропних речовин в місцях масового перебування громадян (ресторанах, кафе, барах, казино, відеотеках, дискотеках тощо) та нежиття з боку керівництва цих закладів заходів протидії діяльності таких об'єктів може бути тимчасово призупинено на рішення органів державної виконавчої влади за поданням відповідних правоохоронних органів строком до трьох місяців, а в разі встановлення факту повторного їх використання з цієї ж метою протягом року — строком до шести місяців.

Якщо після цих заходів вказані об'єкти продовжують і далі використовуватися для вживання чи збуту наркотичних засобів або психотропних речовин, їх функціонування припиняється згідно з чинним законодавством.

Стаття 10. Заходи протидії незаконному культивуванню наркотиковмісних рослин

Заходи протидії незаконному культивуванню наркотиковмісних рослин здійснюються відповідно до чинного законодавства.

Стаття 11. Здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі

Особі, яких було засуджено до позбавлення волі за один із злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, підлягають адміністративному нагляду у встановленому законодавством порядку.

Розділ III
ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ
НЕЗАКОННОМУ
ВЖИВАННЮ
НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ
АБО ПСИХОТРОПНИХ
РЕЧОВИН

Стаття 12. Виявлення осіб, які незаконно вживають наркотичні засоби або психотропні речовини

Особа, відносно якої до органів Міністерства охорони здоров'я України або Міністерства внутрішніх справ України надійшла інформація від установ, підприємств, організацій, засобів масової інформації або окремих громадян про те, що вона незаконно вживає наркотичні засоби або психотропні речовини чи перебуває у стані наркотичного сп'яніння, підлягає медичному огляду.

(Закінчення на 12-й стор.)

Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними

(Початок на 11-й стор.).

Факт незаконного вживання наркотичних засобів або психотропних речовин встановлюється на підставі показань свідків, наявності ознак наркотичного стійання, результатів медичного огляду, а також тестів на вміст наркотичного засобу або психотропної речовини в організмі особи.

Встановлення наявності стану наркотичного стійання внаслідок незаконного вживання наркотичних засобів або психотропних речовин є компетенцією лише лікаря, на якого покладено обов'язки щодо проведення медичного огляду (обстеження), а діагноз (наркоманія) встановлюється лікарсько-консультативною комісією.

Порядок виявлення та постановки на облік осіб, які незаконно вживають наркотичні засоби або психотропні речовини, визначається нормативним актом Міністерства охорони здоров'я України. Міністерство внутрішніх справ України, Генеральна прокуратура України і Міністерство юстиції України.

Стаття 13. Медичний огляд та медичне обстеження осіб, які зловживають наркотичними засобами або психотропними речовинами.

Медичний огляд проводиться за направленням працівників органів Міністерства внутрішніх справ України, а медичне обстеження — за направленням лікаря-нарколога. Особа, яка ухиляється від медичного огляду чи медичного обстеження, підлягає приводу до наркологічного закладу органом внутрішніх справ.

Порядок проведення медичного огляду та медичного обстеження визначається нормативним актом Міністерства охорони здоров'я України. Міністерство внутрішніх справ України, Генеральна прокуратура України, Міністерство юстиції України і Верховного Суду України.

Ухилення осіб від медичного огляду або медичного обстеження тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Стаття 14. Добровільне лікування осіб, хворих на наркоманію.

Якщо в результаті медичного огляду чи медичного обстеження встановлено, що особа, яка зловживає наркотичними засобами або психотропними речовинами і відносно якої встановлено діа-

гноз «наркоманія», потребує лікування, у тому числі в стаціонарних або амбулаторних умовах, лікар-нарколог зобов'язаний запропонувати такій особі пройти курс добровільного лікування і видати направлення до наркологічного закладу для такого лікування.

Невідкладні лікувальні заходи для усунення залежності особи від наркотичних засобів або психотропних речовин проводяться в режимі госпіталізації у визначеному для цього спеціалізованому медичному закладі.

У разі, коли зазначені заходи не є обов'язковими або залежність від наркотичних засобів чи психотропних речовин усунуто, така особа може бути переведена під нагляд наркологічного закладу для амбулаторного лікування.

Лікування залежності від наркотичних засобів або психотропних речовин здійснюється в лікувальному закладі незалежно від форми власності, за наявності дозволу Міністерства охорони здоров'я України на такий вид діяльності. Нагляд за лікуванням такої особи покладатиметься на установи, визначені Міністерством охорони здоров'я України.

Особі, яка добровільно звернулася до наркологічного закладу для проходження курсу лікування, забезпечується, на її прохання, анонімність лікування. Відомості про таке лікування можуть бути надані лише правоохоронним органам у разі притягнення цієї особи до кримінальної або адміністративної відповідальності.

На період добровільного лікування хворому видається лікарняний лист, а після закінчення лікування, на його прохання, — довідка із зазначенням мети лікування.

Стаття 15. Відшкодування витрат на медичний огляд, медичне обстеження або лікування.

Витрати на медичний огляд, медичне обстеження чи лікування в державних установах осіб, які зловживають наркотичними засобами та хворих на наркоманію, проводяться за рахунок держави, а в разі потреби в додаткових медичних послугах — за рахунок особи, щодо якої проводиться медичне обстеження, медичний огляд або лікування.

Стаття 16. Примусове лікування осіб, хворих на наркоманію.

Особа, яка визнана хворою на наркоманію, але ухиляється від добровільного лікування або продовжує після лікування вживати наркотичні засоби без призначення лікаря, і відносно якої у зв'язку з її небезпечною поведінкою до органів внутрішніх справ або прокуратури звернулися близькі родичі чи інші особи, за рішенням суду може бути направлена на лікування від наркоманії до спеціалізованих лікувальних закладів органів охорони здоров'я, а неповнолітні, які досягли шістнадцятирічного віку, — до спеціалізованих лікувальних закладів терміном до одного року. Спеціалізовані лікувальні і лікувально-виховні заклади для неповнолітніх визначаються Міністерством охорони здоров'я України. Порядок лікування таких хворих та функціонування спеціалізованих закладів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Не підлягають направленню на примусове лікування особи, які страждають на тяжкі психічні розлади або іншу тяжку хворобу, що перешкоджає перебуванню в таких закладах, інвалідів I та II груп, вагітні жінки і матері, що мають немовлят, а також чоловіки віком понад 60 років і жінки віком понад 55 років. До таких осіб застосовується лікування в порядку, визначеному Міністерством охорони здоров'я України.

Підготовка матеріалів для направлення хворих на наркоманію на примусове лікування та передача цих матеріалів до суду здійснюється органами внутрішніх справ у порядку, визначеному нормативним актом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України, Генеральної прокуратури України, Міністерства юстиції України і Верховного Суду України.

Особі, щодо яких порушено клопотання про направлення на примусове лікування, в разі ухилення від з'явлення до суду підлягають приводу органом внутрішніх справ.

Стаття 17. Розгляд матеріалів у суді про направлення осіб на примусове лікування від наркоманії.

Матеріали про направлення на примусове лікування осіб, хворих на наркоманію, розглядаються районним (міським) судом за місцем проживання особи або за міс-

цем розташування органу, який подає такі матеріали.

Матеріали про направлення на примусове лікування від наркоманії підлягають розгляду суддею одностано або не пізніше як у двадцятиденний строк з моменту їх надходження до суду у відкритому судовому засіданні у присутності особи, щодо якої порушено таке клопотання, її законного представника, а за їх бажанням — і захисника.

Про час розгляду матеріалів суддя повідомляє прокурора, нез'явлення якого не перешкоджає розгляду матеріалів.

В судовому засіданні перевіряються обґрунтованість медичного висновку про необхідність направлення особи на примусове лікування від наркоманії та інші фактичні дані, що доводять їх спростують потребу застосування до особи такого лікування.

В необхідних випадках до суду можуть бути запрошені член (члени) медичної комісії, які проводили медичне обстеження хворого на наркоманію і склали медичний висновок про необхідність направлення його на примусове лікування, а також особи, що посилаються на таке клопотання.

Після дослідження матеріалів, даючи пояснені запитанням особи та заслухавши думку прокурора і думку захисника (в разі їх участі) суддя в нарочитій кімнаті вносить мотивовану постанову про направлення особи на примусове лікування від наркоманії чи про відмову в такому лікуванні, на яку може бути подано касаційну скаргу чи внесено касаційне подання прокурора в загальному порядку.

Постанова суду про направлення на примусове лікування від наркоманії виконується органами внутрішніх справ.

Стаття 18. Дostroкове звільнення від примусового лікування від наркоманії.

За постановою районного (міського) суду за місцем розташування спеціалізованого лікувального закладу особа, яка перебуває на примусовому лікуванні, на підставі подання спеціалізованого лікувального закладу і медичного висновку може бути достроково звільнена від нього або виписана з такого лікувального закладу в разі такого її захворювання, що перешкоджає подальшому перебуванню в цій установі, або коли відпала необхідність у лікуванні від наркоманії.

Стаття 19. Продовження строку примусового лікування від наркоманії.

У разі систематичного порушення особою, яка перебуває в спеціалізованому лікувальному закладі, режиму та курсу лікування від наркоманії, внаслідок чого загрозив лікувальному впливу не дали позитивних результатів, за поданням адміністрації лікувального закладу, погодженим з прокурором, і на підставі медичного висновку районний (міський) суд за місцем розташування лікувального закладу може продовжити цей особі строк перебування у ньому. Про продовження строку примусового лікування не може перевищувати двадцяти місяців.

Зазначене подання розглядається судом не пізніше як у десятиденний строк з моменту його надходження до суду в присутності особи, щодо якої порушено клопотання про продовження строку перебування у закладі, і, за її бажанням, — адвоката.

На постанову суду про продовження або про відмову в продовженні строку примусового лікування в спеціалізованому лікувальному закладі може бути подано касаційну скаргу чи внесено касаційне подання прокурором в загальному порядку.

Особа, яка втекла із спеціалізованого лікувального закладу, а так само по дорозі до такого закладу, притягається до відповідальності згідно з чинним законодавством.

Стаття 20. Збереження жилого приміщення за особами, хворими на наркоманію.

За особами, які перебувають у спеціалізованих лікувальних закладах, зберігається право на жиле приміщення за місцем їх постійного проживання протягом усього часу перебування в них.

Стаття 21. Обмеження прав особи, хворої на наркоманію на період примусового лікування.

За постановою суду про направлення особи, хворої на наркоманію, на примусове лікування, є підставою звільнення її з роботи або припинення навчання у встановленому законодавством порядку.

Президент України

Л.КУЧМА.

м.Київ, 15 лютого 1995 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо забезпечення формування державної ядерної політики та екологічної безпеки

З метою підвищення якості роботи щодо вироблення науково обґрунтованих пропозицій з питань формування державної ядерної політики та забезпечення екологічної безпеки постановляю:

1. Перетворити Комісію з питань ядерної політики при Президенті України в Комісію з питань ядерної політики та екологічної безпеки при Президенті України (далі — Комісія).
2. Покласти на Секретаріат Ради національної безпеки при Президенті України організаційно-технічне забезпечення діяльності Комісії.
3. Призначити КУХАРЯ Валерія Павловича головою Комісії.
4. Затвердити персональний склад Комісії.
5. В.Кухарю подати у двотижневий строк проект Положення про Комісію.
6. Вважати такими, що втратили чинність: Розпорядження Президента України від 19 березня 1993 року №34 «Про Положення про Комісію з питань ядерної політики при Президенті України»;
- статтю 1 Указу Президента України від 10 грудня 1994 року №758 «Про Комісію з питань ядерної політики та Ситуаційний центр при Президенті України».

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 9 березня 1995 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про порядок надання в 1995 році державної кредитної підтримки підприємствам

З метою впорядкування надання кредитної підтримки підприємствам, які забезпечують функціонування народного господарства та насичують споживчий ринок товарами, постановляю:

1. Установити, що в 1995 році державну кредитну підтримку можуть одержувати: державні та інші підприємства, у майні яких частка державної власності перевищує 50 відсотків (далі — підприємства), для проведення заходів, пов'язаних із здійсненням програми санації та структурної перебудови підприємств;
- підприємства усіх форм власності для нарахування обсягів випуску та реалізації продукції;
- підприємства і організації споживчої кооперації для закупівлі товарів українських виробників з наступною їх реалізацією споживачам.
2. Рекомендувати Національному банку України спрямувати в 1995 році до 20 відсотків первинної кредитної емісії, визначеної Верховною Радою України, на кредитування комерційних банків через кредитні аукціони для наступного кредитування ними підприємств, зазначених у статті 1 цього Указу.
- Кабінету Міністрів України визначити у двотижневий строк перелік уповноважених банків, які можуть брати участь у кредитних аукціонах, передбачених цією статтею.
3. Установити, що державна кредитна підтримка надається підприємствам на загальних умовах із кредиторськими ризиками підтвердження проекту використання коштів, бізнес-плану, плану структурної перебудови, проекту санації підприємства.
4. Установити, що надання кредитів відповідно до цього Указу здійснюється під заставу майна підприємств або векселів, одержаних ними підприємствами від споживачів їхньої продукції.
5. Кабінету Міністрів України разом з Національним банком України затвердити в десятиденний строк положення про порядок надання підприємствам державної кредитної підтримки, передбаченої цим Указом.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 9 березня 1995 року.

МІ БУКЕ, ЧЕМ ШВЕЦАРІ!

PAREX BANK

СПРАВКИ
О ТЕКУЩИХ
КУРСАХ
тел. 213534

КОДИРОВАННЫЕ
СЧЕТА
тел. 210779

НАЛИЧНАЯ
ВАЛЮТА ЗА
БЕЗНАЛИЧНУЮ
тел. 223378

КОНВЕРТАЦИЯ
ВСЕХ ВАЛЮТ
тел. 213768

МЕЖДУНАРОДНЫЕ
ПЛАТЕЖНЫЕ
КАРТКИ VISA,
MASTERCARD
тел. 229533

ул. Смильгу 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (3712) 228372, 222283, 222291
Факс: 215201, 222464, 220182

Со складов в Украине

СЫРЬЕ ДЛЯ
ПИЩЕВОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ

какао-порошок, ванилин,
арахис, изюм, специи

Запорожье	(0612)	65-31-66
Ивано-Франковск	(03422)	3-20-44
Киев	(044)	417-70-80
Кременчуг	(05366)	4-34-73
Луганск	(03322)	3-03-14
Ужгород	(0629)	34-46-95
Одесса	(0482)	47-88-78
Ровно	(03622)	3-72-27
Севастополь	(0652)	57-11-27
Винница	(0432)	46-90-51
Черкасы	(0472)	42-14-38

Підприємство реалізує
або обмінює на продукти
харчування цукор,
борошно, гречку, крупи,
томат-пасту, олію
їзодоровану, тушонку,
порошок гірничий

Трактори:
MT3-80 УК; MT3-82
УК; Т-25 А
/Владимирец/
Автомобілі
ЛУАЗ-969 М.

Напої безалкогольні
1,5 л:
кола, апельсин,
лимон, суниця.

Товар можемо доставити
своїм транспортом.
Телефони в Луцьку:
/03322/ 4-42-57,
т/ф 4-33-84.

Фирма реализует

Соки в ассортименте
по цене — 0,79 \$;

Воду газированную в
ассортименте — 0,59 \$;

Куклы музыкальные — 10\$.

Тел.: (044)
245-21-63.

ЧОМУ РОЗУМНІ ЛЮДИ КУПАЮТЬ ФОРД у ВІННЕР?

ТОМУ, ЩО: ЗА СТАТИСТИКОЮ, ФОРД — НАЙНАДІЙНІШИЙ З
АВТОМОБІЛІВ. БО ЙОГО ПРИСТОСОВАНО СПЕЦІАЛЬНО ДО
УКРАЇНСЬКИХ УМОВ. КРИМ ТОГО, ФОРД від ВІННЕР обходиться
БУДЬ-ЩО ДЕШЕВШЕ: АДЖЕ ВІННЕР НАДАЄ РІЧНУ ГАРАНТІЮ І
НАЙКРАЩИЙ В УКРАЇНІ СЕРВІС.
ВІННЕР МАЄ НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД ЗАПЧАСТИН, А ЗАПЧАСТИНИ НА
ЗАМОВЛЕННЯ НАДХОДЯТЬ З НІМЕЧЧИНИ ЩОТИЖНЯ.

ВСЕ ЗРОЗУМІЛО.

ВСЕ, ЩО МИ РОБИМО,
МИ РОБИМО ДЛЯ ВАС!

ВІННЕР-ФОРД-КІВЬ.
ОФІЦІЙНИЙ ДІЛЕР FORD MOTOR COMPANY
ПРОДАЖ. ГАРАНТІЯ. СЕРВІС.

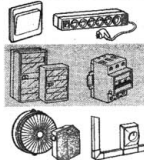
КІВЬ, ВУЛ. НАРОДНОГО ОПОЛЧЕННЯ, 16а.
ТЕЛ.: (044) 271 79 50, 271 79 52
ФАКС: (044) 271 79 93

Legrand ВПЕРВЕ В УКРАЇНІ
високоякісні
заводи французької фірми:
— електротехнічні — фірми Legrand
в асортименті:

- ❖ вимикачі і розетки;
- ❖ світильники;
- ❖ автоматичні вимикачі і таймери;
- ❖ декоративні кабельні жолоба;

— ізоляційні — фірми Barnier

- ❖ ізолянти;
- ❖ ленти для утримання килимових покриттів;
- ❖ ленти для кріплення зеркал.
- ❖ ленти упаковок

Приглашаем посетить нас
в Киеве Тел./факс (044) 290-02-03;
Днепропетровске (0562) 41-29-85;
Симферополе (0652) 29-37-48.

Арбитражным судом Вінницької
області (287100 м. Вінниця, вул.
Хмельницьке шосе, 7) порушено
справу 22/6-58 про визнання бан-
крутом Вінницького багатопро-
фільного малого підприємства
«Поділля-Трейдінг С» (м. Вінни-
ця, вул. П. Осипенко, 6, розраху-
нковий рахунок 3468555 в Вінниць-
кій облдержбанку).

Метою оголошення є становлен-
ня можливих кредиторів.

Симферопольский райагрохим реализует

самый дешевый на Украине гербицид
2,4Д амлюную соль.
Получение со склада в Симферополе
на момент оплаты.
Принимаем заявки на поставку пестицидов.
Срок поставки — 20 дней
с момента предоплаты.
Симферополь, 333033,
ул. Автомобилистов, 4 т/факс (0652)
25-50-18, 25-52-15, 25-51-83, 25-55-21.

Збори акціонерів акціонерного товариства

«Івано-Франківський
арматурний завод»
відбудуться 27 квітня
1995 року о 10 годін.
Місце проведення
зборів:
м. Івано-Фран-
ківськ, вул. С. Коно-
вальця, 229, акційний
зал АТ.
Початок реєстра-
ції акціонерів о 8 го-
дині.

Довідки
по телефону
2-40-14;
2-55-63.

Правління АТ

Организация реализует со склада
в г. Днепропетровске:

АВТОШИНЫ

для грузовых и легковых автомобилей,
сельхозтехники, погрузчиков, мотоциклов.
Самовывоз и вагонные поставки.

Тел.: (0562) 445-448, 446-464, 440-044.
Факс 442-406.

ПОРШНЕВЫЕ ГРУППЫ

(гильза, поршень, палец, кольца, вкладыши, прокладки)

для автомобилей и сельхозтехники

КамАЗ, Маз, КраЗ, ГАЗ-53, ЗИЛ-130, УАЗ, ГАЗ-24, Москвич-412, ЗАЗ, ГАЗ-21, ИКАРУС	Т-150, МТЗ-80, ДТ-75, «Дон», «Нива» (для двигателей СМД-14, СМД-18, СМД-20, СМД-22, СМД-31, СМД-60, Д-240).
--	---

Запчасти для КамАЗа: выжимной подшипник, распылители, плунжерные пары, топливный насос.

Запчасти для ГАЗ-53: коленвал, диск сцепления ведомый, корзина сцепления.

Запчасти для Т-150: топливный насос, плунжерные пары, распылители, форсунки, секции ВД.

Оформление и отгрузка за 10 мин.!

г. Киев, ул. И. Гонты, 9, КМП «ЭВО».
Тел: (044) 443-65-49, 446-58-19. (9.00 — 17.00).

Advanced
Computer
Technologies

Недорога та надійна техніка
збереже Ваш час і зусилля!

Комп'ютери буд- яких конфігурації, комплексують, незамовлений вибір принтерів, витратні матеріали, копійовальна техніка, сканери, модеми, різноманітні аксесуари і багато іншого... все це в одній фірмі!	386SX40-1.40-1.44-mSVGA256.....\$473 386DX40-4.210-1.2-1.44-SVGA512 0.28.....\$891 486SLC33-4.420-1.2-1.44-SVGA512 0.28.....\$969 486SLC2-50-2.210-1.44-SVGA512 0.39.....\$744 486DLX40-4.210-1.44-SVGA512 0.39.....\$857 EPSON LQ 100 (A4, 167-200zn/с, 360х360dpi).....\$236 LJ 4P (A4, 48tr/ min, 600dpi, 2МВ RAM).....\$1095 DESKJET 580C (A4, 3-7sr/ min, 600х300dpi, color).....\$760
--	--

Тел. (044) 417-81-60, Факс 417-71-57

EPSON SAMSUNG PAKSONIC SHARP HP RACKARD INTEL IBM CANON

Реклама в газеті «Голос України».
Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

Хроніка. Факти. Події

• Москва

Воювати раптово, миритися поетапно

План поетапного врегулювання чеченської кризи було складено учасниками конференції «Мирна ініціатива на Кавказі», що проходить у Москві. Передбачено розв'язання конфлікту в кілька етапів: припинення бойових дій, здійснення гуманітарних акцій, перехід до мирного врегулювання конфлікту і власне мирне врегулювання всередині Чеченської Республіки, а потім — підписання договору між Російською Федерацією та Чеченською Республікою про розмежування повноважень за типом укладеного рік тому договору між РФ і Татарстаном.

План передбачає, що в підготовці й проведенні перших трьох етапів врегулювання мають взяти участь посередники з числа депутатів Федеральних Зборів, керівників органів влади суб'єктів РФ, представники громадських і правозахисних організацій.

На знімку: Грозний — місто біженців.

• Ісламабад

Для розвитку регіону

Питання економічної інтеграції внесено до порядку денного зустрічі, що відігралася в Ісламабаді, глав держав і урядів країн — членів Організації економічного співробітництва (ОЕС), яка об'єднує Іран, Туреччину, Таджикистан, Туркменістан, Казахстан, Узбекистан, Киргизістан, Азербайджан, Пакистан та Афганістан.

На завершення учасників зустрічі у верхах подано пакет документів, розроблених і складених під час наради міністрів закордонних справ ОЕС, що відбулася в січні цього року в Ашгабаті. Учасники форуму в Ісламабаді підписували угоди про транзитну торгівлю, спрощення порядку візових процедур, формування регіонального банку торгівлі та розвитку, створення спільної страхової компанії, налагодження повітряного і морського транспортного сполучення.

• Белград

Як і раніше, нема єдності

Рішення хорватського Президента Ф. Туджмана, відповідно до якого мирові сили ООН можуть залишитися в Хорватії і після 31 березня, викликало задоволення в Югославії. Проте, хорватська сторона вимагає, щоб вони були розташовані насамперед уздовж кордону з Югославією та Боснією, а менша частина на «рубежах» між Хорватією і саморпроголошеною Сербською Країною.

Щодо нового мандату мирових сил, то Хорватія вважає, щоб він передавався усе те, що було передбачено планом Венса з 1992 року, передусім — повні повноваження біженців. Белград погоджується з цим за умови, щоб серби в Хорватії мали широку політичну й культурну самостійність. Керівники Сербської Країни, навпаки, заявляють про готовність захищати незалежність своєї держави, незважаючи на домовленості між Белградом і Загребом.

• Париж

Одна проблема на «сімох»

Проблеми стабілізації світових валютних ринків обговорювали високопоставлені представники семи провідних індустріальних країн у Парижі. У переговорах брали участь директори казначейств країн «сімох» або заступники міністрів фінансів. Зустріч проходила в умовах конфліктності.

Переговори стали необхідні через ліхomanу, що триває на світових валютних ринках. Головна тенденція полягає в знеціненні американського долара та ряду європейських валют (іспанської песети, британського фунта стерлінгів, італійської ліри), а також у подорожчаних німецької марки та японської ієни.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

ПАМ'ЯТАЄТЕ «бородатий» анекдот, коли онука декабриста посилали служити дізнатися, чого вимагають солдати революції. «Вони хочуть, щоб не було багатих, пані», — відповіла ти. Пані розчаровано зітхнула: «А мій дід боровся за те, щоб не було бідних...»

ЩОБ НЕ БУЛО БІДНИХ...

Мабуть, ця проблема належить до вічних, адже й досі розв'язати її не вдалося, хоча кожна держава намагалася це зробити. А от нині 134 держави світу, які взяли участь у зустрічі на найвищому рівні в інтересах соціального розвитку, прийняли підсумкову заяву і програму дій на боротьбу з бідністю, безробіттям і суспільною несправедливістю.

Передачено, зокрема, збільшити допомогу з цієї метою країнам, які розвиваються. «Ми прагнемо викоренити бідність у світі» — таку мету поставили учасники копенгагенського форуму.

Хоч як і дивно на перший погляд, але саме бідність і соціальна несправедливість здебільшого призводять до збройних конфліктів, нестабільності в суспільстві.

Було б наївно думати, що копенгагенський форум у змозі розв'язати всі ці проблеми. Мало того, страх перед злиднями і бідністю після цього зібрання став ще більший, адже люди, осягнувши масштаби проблеми, жахнулися. Проте при зустрічі на найвищому рівні не можна сказати, що вона була невдала, як це стверджували учасники демонстрації протесту під час форуму: моваля, у Копенгагені відбувся цирк, на який витрачено такі величезні кошти, що на них можна було б утримувати не одну сотню бездомних і нужденних.

Але ж нині урядам буде важче ухилитися від соціальної відповідальності і в світі, і в себе вдома. Може, й справді стоїмо на шляху до створення своєрідного світового уряду?

Можливо, саме таке розв'язання проблеми відповідало інтересам захисту Землі, а Копенгаген стане лише початком цього процесу?

Учасники зустрічі чудово розуміли: розв'язання проблеми — навіть у багатих поглядках країнам, що розвиваються. Пріміром, адміністрація США виступила з «новим ініціативою партнерства», яка передбачає стимулювання, збільшення ролі неурядових організацій в реалізації програм розвитку, сприяння децентралізації політичної влади і надання допомоги в зміцненні демократії. Американське Агентство з міжнародного розвитку збільшує обсяги коштів, спрямованих на ці цілі, до 40 відсотків.

Держави Європейського Союзу, підтримуючи країни, що розвиваються, і надаючи їм допомогу, виходитимуть з принципу, відповідно до якого 20 відсотків загального обсягу коштів спрямовуватимуть на соціальні потреби. Але ж і самим їм 20 відсотків власних національних бюджетів треба використовувати на реалізацію соціальних програм.

Цікаво, що учасники зустрічі, виступаючи на форумі, зазначає, чи не вперше не ставили питання — хто, кому і скільки повинен віддати, особливо коли йшлося про участь у цій справі держав індустріальних і тих, які ним допомагають. Питання ставили передусім про необхідність проведення реформ.

Коментар

WORLD SUMMIT FOR SOCIAL DEVELOPMENT

Отже, порятунок потопальників — справа рук самих потопальників? Значною мірою — так. І це правильно. Бо допомоги можна отримати, хто сам собі хоче допомогти. Однак за умови, що на підтримку може розраховувати насамперед той, хто сам собі вже не в змозі зарадити: голодні, неписьменні, хворі, ганяні, безробітні... Ті, яким уже нічого втрачати і які заради кусня хліба готові взятися за зброю.

Отже, мова йде вже не про добродітність, а про стратегію виживання. От чому результат копенгагенської зустрічі можна розцінювати як пошуки шляхів до створення більш справедливого світу.

Валентина ПИСАНСЬКА.

«Коньок» Райффайзенбанку: честь, чесність, безпека

В Україні відкрито представництво австрійського банку

ЯК ЗАЗНАЧИВ представник у Києві Андрій Снегирев, він увійшов до першої десятки західних банків, акредитованих у нашій країні, отримавши ліцензію від Національного банку України за номером 10.

Заснований наприкінці минулого століття фінансистом і промисловцем Дітріхом Райффайзенем, цей калібрний банк посідає чільне місце серед подібних в Австрії: його активи становлять 70 млрд. доларів.

Мабуть, про значущість і важливість Райффайзенбанку свідчать те, що він фінансує 80 відсотків сільського господарства Австрії, багату галузь промисловості і туризму.

Усі, хто користується нашими послугами, — розповідає віце-президент банку Ганс Хюль, — знають принципи, що ми ними керуємося: честь, чесність,

безпека. Хочемо, щоб і в Україні нас упізнавали за цими принципами.

Представництво в Києві — частина стратегії Райффайзенбанку в Центральній і Східній Європі. Звичайно, це тільки початок його діяльності в Україні, тільки виходження до ринку, вивчення можливостей. І, звичайно, відкритість для партнерів, готовність до співробітництва.

Емблема Райффайзенбанку — дві схрещені голови коней — «коньок», який за давнього звичкою досі встановлюють господарі на дахах будинків в австрійському селі. Це значить, що задо не проникне у цю оселю.

Райффайзенбанк, обравши таку емблему, гарантує захист своїх клієнтів від фінансових негараздів.

Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімку: президент Райффайзенбанку Герберт Степик.

Алло, Прага!..

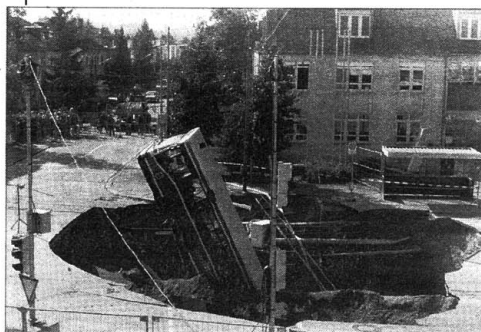
ДРУЖБА ЩИРА І ПОСТІЙНА

НА ДЗІВІНОК кореспондентів «ГУ» в Празі відповіли Надзвичайний і Повноважний Посол України в Чеській Республіці Роман Лубківський.

Що у нас нового? Готуємося до візиту Президента України Леоніда Кучми. Сподіваємося, що буде підписана головна угода про відносини між Україною та Чехією, яка була парафорована у березні 1993 року.

Нині ж у Празі — Шевченківські дні, які збіглися ще й зі століттям від дня народження Максима Рильського. Ювілей великого поета, якого тут глибоко люблять і шанують, плануємо відзначити урочисто. Саме М.Рильський знову відкрив для нас неповторного О.Олеса.

ПОТРАПИВ У ПАСТКУ

Це нещастя сталося на одній з вулиць Мюнхена. Міський автобус з пасажирами раптово потрапив у велетенське провалля, яке утворилося під час земляних робіт. Незважаючи на всі зусилля, автобус все-таки не зміг виїхати з цієї страшної пастки. Підземні води постійно змивали ґрунт і автобус осів все глибше. Кажуть, в машині зашлися кілька пасажирів, до яких, на жаль, так і не змогли дістатися. Коли ж надійшло те, що вони живі, не залишилися, провалля засипали гравієм.

Дорогу вже відновлено. По ній знову ходить транспорт, але німці занепокоєні, адже доводиться їздити по місту, яке для кількох чоловік стало спільною могилою...

Знімок ДПА.

Молоді та ранні

ШКОЛЯРИ, які навчаються за програмами американської благодійної організації «Джуніор Енвімент» («Досягнення молодих»), узяли участь у Всесвітньому чемпіонаті з економічної комп'ютерної гри MESE.

Результати гри MESE («Вправа з моделювання менеджменту і економічних ситуацій»), яка нещодавно відбулася, виявилися несподіваними: команда школярів Українського ділячого бізнес-центру «Аїна» стала четвертою у світі з «виробництва» і «продажу» авторучок-комп'ютерів, зумівши обійти 60 компаній з різних континентів.

Уже протягом 17 років за програмами цієї організації мільйони юнаків та дівчат з 30 країн світу навчаються основам економіки та бізнесу. «Джуніор Енвімент» незалежний благодійний фонд, який існує на спонсорські внески фондів «Євразія», комп'ютерного центру «Новатек» та інших.

«Джуніор Енвімент» є ще й власником навчальних програм з економіки, які розповсюджують разом з підприємцями. Хоч основні економіки вивчаються англійською, кількість залучених шкіл постійно збільшується. Передається, що таких закладів в Україні буде 130.

Нині фонд представляє в Україні інтереси ще однієї відомої британської освітньої організації — «Янг ентрепрайз» («Молодий підприємець»). За її програмами українські школярі вивчають іспит з економіки здаватимуть в Оксфордському університеті.

Леся СТОГНІЙ.

Подія тижня

Всі хочуть, щоб ми дружили. Виправдаємо надії?

До майбутнього візиту Президента Росії Бориса Єльцина в Україну нині прикуто увагу спостерігачів і спеціалістів усіх держав, чий інтерес так чи інакше пов'язаний з цим регіоном. Здається, навіть невинні скептики повірили, що він усе ж відбувається, а реальність підписання великомасштабного договору між Росією та Україною стає дедалі більш зримого.

«Ми домовилися з Борисом Єльцином про те, що наша зустріч у Києві має відбуватися в березні, — заявив журналістам Президент України Леонід Кучма в столиці Данії. — І Віктор Чорномірдин тут, у Копенгагені, сказав мені, що зробить усе, щоб ця зустріч відбулася».

Президент був категоричним у питанні подвійного громадянства, яке стало вже каменем спотикання під час підготовки Договору про дружбу, співробітництво і партнерство, сказавши, що навіть не збирається обговорювати його будь-яким чином.

А ось до пріоритетів у відносинах з Росією Леонід Кучма відніс проблему реструктуризації боргів. І що обговорюватимуть це питання вже наступного тижня на прикладі Паризького клубу кредиторів, який пішов назустріч Росії щодо реструктуризації її боргів. Таким має бути підхід РФ і до України.

Цікаво, що переговори щодо цього відбуватимуться за участю Міжнародного валютного фонду, і питання слід розв'язати до 20 березня. Інакше МВФ не надасть допомоги ані Україні, ані Росії.

До речі, про допомогу Україні говорив і віцепрезидент США Альберт Гор у Копенгагені на Всесвітній зустрічі на найвищому рівні в інтересах соціального розвитку. Цього разу — про допомогу Європейському Союзу. Причому, підкреслив А.Гор, вона має бути конструктивною і не ґрунтуватися на зустрічних вимогах на кшталт обов'язкового закриття Чорнобильської АЕС. Саме так було доручення Білла Клінтона, сказав А.Гор.

А ще Альберт Гор виявив ініціативу: зустрісться в Копенгагені з Президентом України Леонідом Кучмою, де висловив надію на те, що великомасштабний договір між Росією і Україною незабаром буде підписано.

Сьогодні до Києва прибуває перший віцепрем'єр Росії Олег Сосковець, який у всіх переговорах з питань підготовки її майбутнього візиту Президента Єльцина та Договору відзначається джентльменською об'єктивністю.

Здається, уже всі хотять, щоб ми з Росією дружили. Навіть у Копенгагені про це не забували...

Валентина ПИСАНСЬКА

Світлана ЧАЛА, «Голос України» (із Кишинєва)

У РОЛІ ПОСЕРЕДНИКА

УКРАЇНА відіграватиме активнішу роль у врегулюванні придністровського конфлікту. — заявив на прес-конференції у Кишинєві міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко, який відвідає Молдову з офіційним візитом.

Розв'язання придністровського конфлікту з допомогою української сторони місцеві оглядачі розцінювали як один із головних результатів візиту глави українського зовнішньополітичного відомства. За словами віце-голови парламенту Молдови Ніколае Андрушка, надання Україні місця посередника обговорювалося в Алматі під час наради глав держав СНД. Президентом України та Молдови, Молдова, що не раз відзначала зацікавленість певних кіл Росії в ізоляції Придністров'я, хотіла мати активніших прихильників. Таким вона бачить і

Україну. До того ж, під час перебування в Молдові Г. Удовенко обидва міністри закордонних справ наголошували, що «починається якийсь новий етап молдово-українських відносин», зазначивши при цьому єдиність поглядів обох держав як на участь у європейських структурах, так і на СНД. Співдружність, на думку глав зовнішньополітичних відомств, у нинішнього його вигляді приховує небезпечну перетворити на інструмент придушення Москвою інших його учасників. Що, звісно, не влаштує ні Кишинєв, ні Київ.

Що ж до Придністров'я, то представники адміністрації регіону зустрілися в Кишинєві з українським міністром і також висловили побажання, щоб Україна виступила нарівні з Росією та ОБСЄ в переговорах щодо статусу регіону. Рідкісна одностайність між центром і протекторатом. Та її цілком можна пояснити. Придністров'я після події у Чечні не раз висловлювало тривогу з приводу перенесення цього варіанту до східного регіону Молдови. За словами Голови ВР Придністров'я Григорія Маракучу, якщо гарантія в переговорах з Кишинєвом виступають крім Росії, України та ОБСЄ, то, в разі спроби змінити ситуацію під тиском, Молдова не зможе як Росія заявити, що це її внутрішня справа. Вона вийде за вузькодержавні рамки.

Якої форми конкретно набуде посередницька місія України, поки ще неясно. Чи це будуть блакитні каски в зоні безпеки по Дністру, що її контролюють сьогодні мирові сили Росії, Молдови і Придністров'я. Чи то — військові спостерігачі. В усякому разі, за твердженням міністра закордонних справ Молдови та України, це належить вирішити експертам. Та сама участь України в урегулюванні придністровського конфлікту стала вже фактом. Г. Удовенко зазначив, що, перше, Україна зацікавлена в якнайшвидшому розв'язанні конфліктної ситуації, що створює безпосередню білу й королівну. На активізації її ролі в цьому наполягають у самій Україні. Зокрема, депутати її Верховної Ради.

ДО НАС ІДЕ ІНТЕРНЕТ

КОЛИ складна пошукова робота йде вдало, відчуваю себе чарівником, який витяг зайця з чинарда. Диво, воно ж, сидіти перед комп'ютером, проглядаючи кілька хвилин інформацію, що є на другій кінці земної кулі...

Приміром, малознані відомості з баз даних, які в бібліотеці звичайним способом довелось б розшукати кілька днів, за умови, що взагалі пощастило б щось знайти. Фантастика? — Нічого подібного, — твердить Рафал Рогозинський, головний координатор програми Інтернет представництва ООН в Україні. — Просто насувається революція телекомунікацій. Скажімо, у розвинутих країнах Європи і Америки ступінь серйозності претензій залежить від того, чи користувачі не електронними засобами. Якщо ви змінили місце проживання, телефон, виїхали з країни, вас завжди зможуть знайти за інтернет-адресою.

Глобальна комп'ютерна мережа Інтернет ось уже протягом двадцяти років асоціюється з доступним мало

не кожному засобом орієнтування у світовому інформаційному просторі. У добу електроніки, комп'ютерної «наркоманії» ця мережа створила можливості відкритого й вільного доступу до знань, роботи й розваг, кохання й злочинності. Вона вперше наповнена інформацією — корисною й не дуже. Без перебільшення її можна назвати величезною загальнодоступною бібліотекою, поштою та ареною дискусій одночасно.

В Україні академічні, наукові й державні установи дізналися про можливість працювати в Інтернеті лише нещодавно, і то з подальшій заручини організацій і фондів, які розгорнули бурхливий «меркет» діяльності. Поряд з програмою ПРООН, створенням міжнародної інфраструктури займаються МНФ, фонд «Спіраза», Рада з міжнародних досліджень та обміну, МАГАТЕ та ін.

З моменту роботи в нашому офісі обслуговуючого комп'ютерного вузла, який дає змогу виходити у світовий простір, — каже Рафал Рогозинський, — 150 некомерційних академічних організацій уже підключились і успішно працюють у ньому. І хоч законодавча база для національ-

ного розвитку відповідних технологій поки що лише розробляється, але Рафал Рогозинський оптиміст:

— Якщо західним державам для розвитку телекомунікацій знадобилося близько 20 років, то Україна, починаючи практично з нуля, за кілька років зможе догнати їх.

Леся ДУБОВА.

Як тільки потепліло, на вулиці Відня висипали молоді й літні, що понижитися на першому весняному сонечку, а хто розважатися за партією гри ось у такі велетенські шахи.

Фото Олександра КРЕМКА.

Свенг ДЕНИСЕНКО, «Голос України» (з Бішкека)

РІВНЯННЯ З БАГАТЬМА НЕВІДОМИМИ

У КИРГИЗСТАНІ не стихають пристрасні бої виборів у новий двопалатний парламент — Жогорку Кенеш.

ний й виборний марафон проходив в надзвичайно напруженому ритмі: на одне місце балотувалося по 10 і більше кандидатів, і деякі з них не зупинилися ні перед чим у виборі засобів і методів для завоювання виборчих голиців.

До сенсацій місцевого значення тут належить насамперед програш у другому турі екс-спікера Метемкана Шеримкулова. Його прихильники вже влаштували з цього приводу пікетування парламенту, вимагаючи перегляду результатів голосування. Зазначаючи прихід до парламенту трьох пред-

ставників партії комуністів Киргизстану, тутешні політологи констатують, що «неофіційних» комуністів в ному значно більше. Вже ясно і те, що новий Жогорку Кенеш буде в основному мононаціональним.

У ряді округів вибори визнані як такі, що не відбулися, і повторні голосування в них тепер пройдуть через два місяці. Чи достатньо вийдеться цього строку, щоб урахувати справді неоднозначні уроки двох турів, які відбулися? Яким врешті-решт буде новий парламент — життєздатним законодавчим зібранням або органом, який не роз'ясує, а поглиблює проблеми й негативні тенденції в суспільстві?

Президент А. Акаєв висловив сподівання, що наступні вибори будуть уже по-справжньому демократичні, чесні, вільні, змагальні. Він констатує, що нинішній закон про вибори не відповідає ні специфіці Киргизстану, ні менталітету народу. Уряді частину депутатів обирали за партійними списками або списками про громадські організації, тоді киргизстанці отримали б парламент, що набагато краще відбиває структуру народу, суспільства.

Проте в демократичній, правовій державі, що її буде Киргизстан, має бути забезпечено верховенство закону. І тому А. Акаєв переконаний, що киргизстанці мають закінчити нинішні вибори відповідно до закону.

Про кого говорять

І він би радів. Та проблеми заважають

«Сьогодні Джону Мейджору залюбки виставили б безплатну випивку у будь-якому барі або пабі Північної Ірландії», — заявив диктор однієї англійської телепрограми.

Справді, британо-ірандський «рамочний документ», який об'єднує мир багатостраждального Ольстера — це неабиякий політичний успіх Мейджора.

Але посмішка на обличчі британського прем'єра світилася лише під час урочистостей з нагоди підписання цього документа. Бо господаря урядової резиденції на Даунінг-стріт, 10 обсядають численні проблеми. Головна з них — протистояння з Європейським Союзом, який, на думку Мейджора, прагне обмежити незалежність кожної з країн ЄС.

У ці дні британський прем'єр б'ється за збереження системи суворого паспортного контролю на кордонах його країни, тоді як переважна більшість членів ЄС запроваджує між собою кордони «прозорі».

Англійців переможено. Хто наступний?

ЯК УЖЕ повідомлялося, за рішенням Всесвітньої асоціації WAKO у листопаді в Києві відбудеться X чемпіонат світу з кикбоксингу.

У рамках підготовки до нього нашої команди Всеєвразійська (ВФК) та Українська (ФКУ) федерації кикбоксингу провели в Харкові матч між збірними України та Англії. Цікаво, що англійці привезли на матчеву зустріч мало не найсильнішу аматорську команду, а протистояли їй кикбоксері харківського клубу «Металіст» (президент Д. Дрозник). Харків'яни не залишили суперникам жодних шансів на командну перемогу. Лише Девідові Райлі з Манчестера вдалося у впертій боротьбі за очками перемогти К. Алексаняна. Натомість А. Маравян, В. Артуркін, Б. Дудко, А. Володченко були сильнішими за своїх суперників.

А глядачі очікували головного бою. У ваговій категорії до 54 кг Ю. Іванов (Харків) мав розіграти звання чемпіона світу (за версією WKA) з тайландським спортсменом В. Чємротом. Протягом десяти раундів на рингу точилися запально-

юча боротьба. Судді за очками призначили перемогти українському кикбоксері.

На прес-конференції президент Всесвітньої федерації кикбоксингу (WKA) англієць Пол Інгрем подякував господарям за високий рівень організації матчу, сказав, що ВФК і ФКУ, маючи таких партнерів, як Дмитро Дрозник, можуть проводити змагання світового рівня.

Президент Всесвітньої федерації муа-тай (тайський бокс) Суванататх Буньен, який є особистим другом принца Таїланду, також був задоволений українською гостинністю:

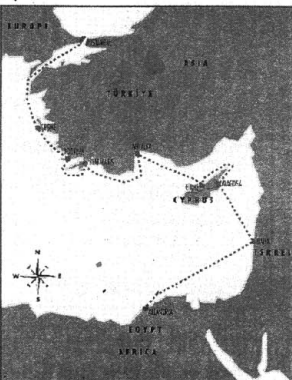
— До вашої країни я приїхав удруге. Хочу зазначити: турніри, що їх проводять Андрій Чистов та Павло Орел, заслуговують на високу оцінку. Рівень спортсменів, суддів, культура глядачів мене порадували. І ми не помилилися, обравши Одесу місцем проведення чемпіонату світу з муа-тай.

До речі, змагання відбуватимуться у вересні. Однак головним випробуванням для вітчизняної школи стане пізньої осені чемпіонат світу в столиці України.

Олександр КАПУСТНЯК.

ЧИЄ ІМ'Я НАПИШУТЬ НА ВІТРИЛАХ «ІКАРА»

З 27 квітня до 30 травня відбудеться міжнародне ралі на яхтах, що дістало назву «Євropa—Азія—Африка». До старту в ньому від України ступить екіпаж спортивної яхти «Ікар» із Миколаєва.

Найсильніші яхтсмени світу вирушають у важке плавання зі Стамбула. Передбачено стоянки в портах Туреччини — Чесме, Бодрум, Мармарне, Анталія, Кіпру — Гірне, Магоса, Ізраїлю — Хайфа, а фінішуватиме ралі в єгипетському порту Александрія. Чи спроможний український екіпаж конкурувати з досвідченими яхтсменами західних країн? Цікаво.

Капітан «Ікара» Борис Степанович Немиров має за плечима безліч морських походів на лісовозах, танкерах, яхті «Арктика». «Ікар» — дитя Немирова, якого він проектував разом зі студентами кораблебудівного інституту, де працює старшим викладачем. Споруджували

яхту на верфі заводу «Океан» у Миколаєві, а після вибуху, що понівечило до невпізнання корпус судна, добували на Херсонському суднобудівному заводі.

І всі п'ять років Борис Немиров був і директором будівництва, і викорбомом, і конструктором, і штовхачем, і підручним майстрів корабельної справи.

8 серпня 1987 року «Ікар» вийшов із Миколаєва у навколосвітнє плавання, що було присвячене 200-річчю міста суднобудівників і моряків. Капітаном яхти було, звичайно, призначено майстра спорту Бориса Немирова. Екіпажеві треба було за 310 діб подолати 33000 миль навколо Землі. Йі з цим важким завданням миколаївський екіпаж впорався.

Нині нове випробування багатоденною регатою. І якщо раніше «Ікар» протистояв лише океанові, то тепер у нього, окрім морської стихії, будуть дуже серйозні суперники з багатьох країн світу. Можна не сумніватися, що яхти зарубіжних гонциків буде чудово екіпировано. А Немиров уже на суші зіткнувся з головною проблемою нашої часу — фінансуванням. Можливо, комерційні структури Миколаєва прислухаються до прохань капітана. Адже в нього непоганий аргумент — назви фірм-спонсорів будуть написані на вітрилах «Ікара» й про них дізнається увесь світ. Крапці реклами й не вигадати: за ралі стежитимуть провідні телекомпанії світу. І для генерального спонсора «Ікара» на його головному вітрилі залишено найпомітніше місце. Хто ним стане?

Хочеться сподіватися, що не тільки миколаївські бізнесмени відгукнуться на запрошення екіпажу стати спонсорами. Адже «Ікар» представлятиме на цій престижній регаті всю Україну, яку ми хочемо бачити й міцною морською державою. Що ж, є ще один випадок підтвердити це.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Дистанція збереглася

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 20-й тур.

Карпати — Нива Тр. 1:0. 3600. 1:0 Липинський, 33.

Кремень — Нива Вц. 4:0. 5000. 1:0 Федьков, 10, 2:0 Федьков, 57, 3:0 І.Корпонай, 73, 4:0 І.Корпонай, 73.

СК Миколаїв — Волинь. 1:0. 3000. 1:0 Пучков, 47.

Торпедо — Темп. 3:0. 4000. 1:0 Бондаренко, 29, 2:0 Аваков, 44, 3:0 Гуральський, 75.

Крибас — Верес. 1:1. 4000. 0:1 Дюмушкін, 15, 1:1 Ніченко, 44.

Прикарпаття — Зоря-МАЛС. 2:1. 4000. 1:0 Русак, 40, 2:0 І.Юрченко, 52, з пенальті, 2:1 Гридишюк, 68.

Шахтар — Металург. 0:0. 1000.

Таврія — Дніпро. 0:0. 7000.

	В	Н	П	М	О
Динамо	15	5	0	49-17	50
Шахтар	12	4	4	37-16	40
Чорноморець	11	4	5	32-19	37
Дніпро	11	4	5	32-24	37
Таврія	10	4	6	39-23	34
Торпедо	11	1	8	31-24	34
Кремень	10	3	7	30-22	33
Крибас	8	6	6	17-13	30
Карпати	7	6	7	19-21	27
Верес	7	4	9	22-35	25
Нива Вц	7	2	11	21-25	23
Прикарпаття	6	5	9	21-30	23
Нива Тр	6	4	10	23-24	22
Металург	4	7	9	20-32	19
Зоря-МАЛС	5	4	11	24-40	19
СК Миколаїв	6	1	13	14-37	19
Волинь	5	2	13	16-36	17
Темп	4	4	12	17-26	16

Навіть для інертних сімферопольських болільників, які не балують «Таврію» своєю присутністю на трибунах, київське «Динамо» стало неабияким подражником. Цього разу стадіон «Локомотив» прийняв сім тисяч глядачів.

Можливо, прихильники першого чемпіона незалежної України сподівалися на те, що їхні улюбленці завадять першій поразці киянсько-молдовських лідерів. Що ж, «Таврія» в цьому матчі зіграла на хорошому рівні й була близькою до мети. Отож, заховисті «Динамо» й воротареві Шаховському довелося чимало попрацювати, особливо в першому таймі. Після перерви гра вирівнялася.

Як на мене, на дих динамівців позначилася відсутність у їхніх лавах Максимових та Калитинцевих. В останніх поєдинках саме цей дует півзахисників надавав потрібного імпульсу динамівському ансамблеві. Цього ж разу, трьома форвардами гостей Коновалову, Леоненку та Шевченку часто-густо доводилося самим повертатися в середину поля,

щоб заволодіти м'ячем. Адже роль «підкошки снарядів» у Михайленко явно не виходила. Через це, напевно, Володимир Онисенко й заминив його.

Чи лідер втратив у Сімферополі два очки, чи здобув одне — це судити нам. Але дистанція в десять очок між ним і його переслідувачем донецьким «Шахтарем» збереглася. Донедахи після київського фіаско в попередньому турі, схоже, не набули духовного спокою. Тому не змогли відмовитися гору над одним із аутсайдерів — «Металургом».

А центральним був поєдинок в Одесі, де зустрічалися претенденти на високі місця. До 53 хвилини дніпропетровцям, в складі яких з'явився ще один колосний динамівець Ковалев, вдалося стримувати наступальні дії одеситів. Але «Чорноморцеві» після удару його бомбардирів Гусейнова вдалося повести в рахунок. А потім його успіх закріпив ще й Ябченко.

Важко утриматися, щоб не сказати, що кілька схвальних слів на адресу запорізького «Торпедо», в якого три перемоги з трьох у другому колі й фантастична різниця м'ячів — 10:0!

Отже, в нашому чемпіонаті настав тривала перерва, пов'язана з участю збірних у матчах чемпіонату Європи. До речі, сьогодні з аеропорту «Бориспіль» за кордон відлітають одразу чотири наші команди. До Відня — національна та олімпійська збірні, та ще й Бориспільський «Борисфен», який тренуватиметься в Австрії та Хорватії, а до Німеччини вирушає «Дніпро» (Дніпропетровськ), який заповнить паузу в чемпіонаті підготовкою на базі в Нюрнберзі.

Віктор БРАНІЦЬКИЙ.

На знімку: нападаючий київського «Динамо» й національної збірної України Віктор Леоненко, який з 15 м'ячами лідує серед найкращих бомбардирів чемпіонату.

Фото Миколи БОЧКА.

Зіграні повторні поєдинки в розіграшах єврокубів. Ось деякі з них. Кубок УЕФА: «Одентс» (Італія) — «Айятрахт» (Франкфурт, Німеччина) — 3:0 (перший матч — 1:1); «Воруссія» (Дортмунд, Німеччина) — «Лацио» (Італія) — 2:0 (0:1); «Нант» (Франція) — «Байер» (Німеччина) — 0:0 (1:5); «Оденсе» (Данія) — «Парма» (Італія) — 0:0 (0:1). Кубок кубків. «Челсі» (Англія) — «Врюгге» (Бельгія) — 2:0 (0:1).

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252047, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПІСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.

Руконіс не повертаємо.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КТ № 1 від 18.09.1990 р.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
За точність вигаданих фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 6075.
Тираж 240740.

Комбінат друку видавництва «Преса України»
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 631049.